

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2022-2023

Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Σπουδών

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα συνοπτικά περιγράμματα των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πρόγραμμα Σπουδών, είτε αυτά προσφέρονται από το τμήμα που είναι υπεύθυνο για το ΠΣ ή από άλλα τμήματα. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος καθορίζει τη μορφή, το σκοπό, τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο του μαθήματος και προδιαγράφει τον τρόπο υλοποίησης της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας και τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών. Το περίγραμμα του μαθήματος αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία ο διδάσκων του μαθήματος αναπτύσσει τον τρόπο διδασκαλίας του έτσι ώστε ανεξαρτήτως του διδάσκοντος ή των διδασκόντων να πληρούνται οι βασικές προδιαγραφές και να επιτυγχάνεται η επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Άρθρο 32 παρ. 1β του Ν.4009/11 και Υ.Α. Φ5/89656/Β3/2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» ΦΕΚ Β' 1466/2007

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ507	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΑΙΩΝΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1228		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγη νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στη μελέτη του Πελοποννησιακού πολέμου (431-404 π.Χ.). Μέσα από την ιστορία αυτού του πολέμου θα εξεταστούν τόσο τα βασικά χαρακτηριστικά και οι τάσεις της ελληνικής ιστορίας του 5^{ου} αιώνα, όσο και το έργο και η σκέψη της βασικής πηγής για τη μελέτη του πολέμου, δηλαδή του Θουκυδίδη. Σημαντικά θέματα που θα συνεξεταστούν με αρκετή λεπτομέρεια είναι η ιστορία της Αθήνας και της Σπάρτης, το σύστημα των ελληνικών διεθνών σχέσεων, ο πόλεμος στην ξηρά και τη θάλασσα, η σχέση μεταξύ του Πελοποννησιακού πολέμου με τη θρησκεία και τον πολιτισμό, και οι συνέπειες του πολέμου για την αρχαία ελληνική ιστορία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
	Διαλέξεις	39 ώρες																			
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																			
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																			
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																			
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: δύο δοκιμαστικού τύπου ερωτήσεις από μια λίστα με πέντε, και 1 ερώτηση σχολιασμού αρχαίων πηγών από μία λίστα με πέντε πηγές. μεθοδολογίας/χρήσης πηγών και μία ερώτηση σχολιασμού ενός βιβλίου από ιστοριογραφική σκοπιά. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.																				

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hornblower, S., <i>Ο ελληνικός κόσμος 479-323 π.Χ.</i> Αθήνα: Οδυσσέας, 2005. Davies, J. K., <i>Η δημοκρατία και η κλασική Ελλάδα</i>, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 2014 Todd, S. C., <i>Αθήνα και Σπάρτη</i>, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου, 2005. Kagan, D., <i>Ο Πελοποννησιακός πόλεμος</i>. Αθήνα: Ωκεανίδα, 2004 De Ste. Croix, G. E. M., <i>Τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου</i>, Αθήνα: Οδυσσέας, 2005 Hornblower, S. <i>Θουκυδίδης: ο ιστορικός και το έργο του</i>, Αθήνα: Τυπωθήτω, 2003. Kagan, D., <i>Θουκυδίδης: ο αναμορφωτής της ιστορίας</i>, Αθήνα: Ωκεανίδα, 2011 Τριάντα δυο μελέτες για τον Θουκυδίδη, επιμέλεια Α. Ρεγκάκος, Χ. Τσαγγάλης. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2011. Romilly, J. de, <i>Ο Θουκυδίδης και ο αθηναϊκός ιμπεριαλισμός: η σκέψη του ιστορικού και η γένεση του έργου</i>. Αθήνα: Παπαδήμας, 2000. Hanson, V. D., <i>Οι πολέμοι των αρχαίων Ελλήνων</i>. Αθήνα: Ενάλιος, 2005.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
-------	------------

ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ348	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1001		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο αυτού του μαθήματος είναι η μελέτη των κοινωνικών κρίσεων και συγκρούσεων στον αρχαίο κόσμο. Το μάθημα θα εξετάσει τα διάφορα αίτια των κοινωνικών κρίσεων (πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά, θρησκευτικά) και τις μορφές των συγκρούσεων που γεννούσαν αυτές οι κρίσεις. Το μάθημα θα καλύψει ένα ευρύ χρονολογικό φάσμα, από την αρχαϊκή εποχή μέχρι την ύστερη αρχαιότητα. Βασικό του μέλημα θα είναι να αναδείξει την σύνθετη κοινωνική δομή των αρχαίων κοινωνιών και τους τρόπους με τους οποίους αυτή η συνθετότητα δημιουργούσε κρίσεις και παρήγαγε συγκεκριμένες μορφές συγκρούσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Άσκησης εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	

	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:			
Atkins, M., & Osborne, R. (επιμέλεια) (2006) <i>Poverty in the Roman World</i> . Cambridge. Dawson, D. (1992) <i>Cities of the Gods: Communist Utopias in Greek Thought</i> . Oxford. Ferguson, J. (1975) <i>Utopias of the Classical World</i> , Ithaca, NY. Finley, M. I. (1973) <i>The Ancient Economy</i> . Berkeley & Los Angeles. Finley, M. I. (1986) 'Revolution in antiquity' στο R. Porter & M. Teich (επιμέλεια), <i>Revolution in History</i> , Cambridge, 47-60. Fuks, A. (1974) 'Patterns and types of social-economic revolution in Greece from the fourth to the second century BC', <i>Ancient Society</i> , 5, 51-81. Fuks, A. (1984) <i>Social Conflict in Ancient Greece</i> , Jerusalem & Leiden. MacMullen, R. (1967) <i>Enemies of the Roman Order: Treason, Unrest and Alienation in the Empire</i> , Cambridge Mass. MacMullen, R. (1974) <i>Roman Social Relations: 50 BC to AD 284</i> . New Haven. MacMullen, R. (1990) 'The historical role of the masses in late antiquity' στο idem, <i>Changes in the Roman Empire. Essays in the Ordinary</i> , Princeton, 250-76. Shaw, B. D. (2000) 'Rebels and Outsiders' στο A. K. Bowman, P. D. A. Garnsey & D. Rathbone (επιμέλεια), <i>The Cambridge Ancient History, vol. 11: The High Empire, A.D. 70-192</i> , Cambridge, 361-403. Ste. Croix, G. E. M. de (1997) <i>Ο ταξικός αγώνας στον αρχαίο ελληνικό κόσμο: από την αρχαϊκή εποχή ως την αραβική κατάκτηση</i> . Αθήνα.			

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 356	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ρώμη και ο Ελληνιστικός κόσμος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ελληνιστικής και της ρωμαϊκής περιόδου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την αλληλεπίδραση μεταξύ της Ρώμης και του ελληνιστικού κόσμου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την αλληλεπίδραση μεταξύ της Ρώμης και του ελληνιστικού κόσμου από τον 2ο αιώνα π.Χ. έως τον 2ο αιώνα μ.Χ. Θα εξεταστεί η επέκταση της Ρώμης στην Ανατολική και τη Δυτική Μεσόγειο εκείνη την περίοδο, οπότε η Μεσόγειος μετατράπηκε σε ένα κοινό *mare nostrum*, καθώς και η μακρόχρονη διατήρηση των ρωμαϊκών κατακτήσεων. Έτσι, οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν με ποικίλες πτυχές μιας σχετικά άγνωστης περιόδου και θα κατανοήσουν πώς τελικά η σύνδεση Ρώμης και ελληνικού κόσμου οδήγησε στη δημιουργία ενός κοινού, ελληνορωμαϊκού πολιτισμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Ενδεικτική Βιβλιογραφία :

- Eckstein, A. M., *Rome enters the Greek East*. Oxford 2008.
- Ferrary, J.-L., *Philhellenisme et impérialisme: Aspects idéologiques de la conquête romaine du monde hellénistique, de la seconde guerre de Macédoine à la guerre contre Mithridate*. Paris 1988.
- Garnsey, P., Saller, R., *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Οικονομία, κοινωνία και πολιτισμός* (μετάφραση Β. Ι. Αναστασιάδης), Ηράκλειο 2012 (1^η έκδοση: 1995).
- Gruen, E., *The Hellenistic World and the Coming of Rome*. Berkeley 1984.
- Μπουραζέλης, Κ., *Οι τρόφιμοι της λύκαινας: Συνοπτική ιστορία των Ρωμαίων και της πολιτείας τους από την ίδρυση της Ρώμης έως και την εποχή του Διοκλητιανού (753 π.Χ. – 305 μ.Χ.)*, Αθήνα 2021 (1^η έκδοση: 2017).
- Touloumakos, J., *Der Einfluss Roms auf die Staatsform der Griechischen Stadtstaaten des Festlandes und der Inseln im erster und zweiten Jhdt. v. Chr.* Göttingen 1967.
- Χανιώτης, Α., *Η εποχή των κατακτήσεων: Ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο στον Αδριανό, 336 π.Χ. – 138 μ.Χ.*, Ηράκλειο 2021.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ504	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σταυροφορίες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3796	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση βασικού γνωστικού υποβάθρου για την ιστορία του Βυζαντίου, του ευρωπαϊκού Μεσαίωνα και του μεσαιωνικού ισλαμικού κόσμου.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.
- Η εξοικείωση με τη διαθεματική και την διαπολιτισμική προσέγγιση ενός ιστορικού φαινομένου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το κίνημα των Σταυροφοριών, από την κήρυξη της πρώτης Σταυροφορίας το 1095 έως το τέλος της σταυροφορικής παρουσίας στην Παλαιστίνη το 1291, επηρέασε εκατομμύρια ανθρώπων και έφερε τη δυτική Χριστιανοσύνη, τον βυζαντινό κόσμο και το Ισλάμ σε άμεση επαφή και, τις περισσότερες φορές, σε βίαιη αντιπαράθεση. Οι Σταυροφορίες έθεσαν σε κίνηση, ή επηρέασαν καθοριστικά, μια σειρά εξελίξεων, πολιτικών, οικονομικών και πολιτισμικών, οι οποίες άλλαξαν ριζικά τις τρεις αυτές κοινωνίες. Στο πλαίσιο της παράδοσης θα εξετάσουμε το χαρακτήρα του φαινομένου της Σταυροφορίας και τις διάφορες ιστορικές ερμηνείες που έχουν προταθεί· θα παρακολουθήσουμε κάποιες από τις σημαντικότερες συνέπειες των Σταυροφοριών, για παράδειγμα τη δημιουργία ενός ενιαίου εμπορικού χώρου στη Μεσόγειο, την ανάδειξη του Ισλάμ ως σημείου πολιτικής συσπείρωσης για τους μουσουλμανικούς λαούς ή την εμφάνιση νέων τρόπων καλλιτεχνικής έκφρασης· κυρίως όμως θα δώσουμε έμφαση στις επιπτώσεις που είχαν οι Σταυροφορίες στη σχέση της Δυτικής Ευρώπης με το Βυζάντιο, και θα παρακολουθήσουμε πώς ένα κίνημα που ξεκίνησε για να βοηθήσει τους Χριστιανούς της Ανατολής κατέληξε, το 1204, στην άλωση και λεηλασία της σημαντικότερης χριστιανικής πόλης, της Κωνσταντινούπολης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Σύντομες εργασίες Ενδιάμεση εξέταση Τελική Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 38 ώρες 80 ώρες 3 ώρες 1 ώρα 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μία ενδιάμεση εξέταση (περιλ. Χάρτη, δύο σύντομες ταυτίσεις, και μία ερώτηση ανάπτυξης). Αντιπροσωπεύει το 30% του τελικού βαθμού και είναι υποχρεωτική προκειμένου να λάβει ο φοιτητής μέρος στην τελική εξέταση. Τελική γραπτή εξέταση (περιλ. Χάρτη, σύντομες ταυτίσεις και μία ερώτηση ανάπτυξης. Φοιτητές που δεν είναι ικανοποιημένοι με τον βαθμό της ενδιάμεσης εξέτασης μπορούν να τον αντικαταστήσουν απαντώντας μία επιλέον ερώτηση ανάπτυξης). Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Για πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλέπεται η κατ'εξαίρεση αντικατάσταση της ενδιάμεσης εξέτασης με μία γραπτή εργασία.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Runciman, St, *Η ιστορία των Σταυροφοριών*, 3 τόμοι, μετάφρ. Α. Βλαβιανού, Αθήνα, 2006
 -Hindley, G., *Οι Σταυροφορίες: μια ιστορία για τους ιερούς πολέμους των Σταυροφόρων*, μετάφρ. Δ. Κατσέλης, Αθήνα, 2007
 -Konstam, A. *Ιστορικός Άτλας των Σταυροφοριών*, μετάφρ. Δ. Γεδεών, Αθήνα, 2006
 -Μπενβενίστε, Ρ., *Από τους βαρβάρους στους μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής Δύσης*, Αθήνα, 2007
 -Wickham, Ch., *Η μεσαιωνική Ευρώπη*, μετάφρ. Χ. Γεμελιάρης, Αθήνα, 2018
 -Kazhdan, A.P./ Epstein, A., *Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11^ο και 12^ο αιώνα*, μετάφρ. Α. Παππάς, Αθήνα, 1997
 -Hourani, A., *Ιστορία του αραβικού κόσμου*, μετάφρ. Θ. Δαρβίρη, Αθήνα, 2012
 -Frankopan, P., *Η Πρώτη Σταυροφορία: το κάλεσμα της Ανατολής*, μετάφρ. Γ. Βογιατζής, Αθήνα, 2019
 -Χάρρις, Τζ., *Το Βυζάντιο και οι Σταυροφορίες*, μετάφρ. Λ. Καρατζάς, Αθήνα, 2004
 -Lilie, R.-J., *Το Βυζάντιο και οι Σταυροφορίες*, Αθήνα, 2019
 -Angold, M., *Η Τέταρτη Σταυροφορία*, μετάφρ. Α.Ν. Κονδύλης, Αθήνα, 2006
 -Φίλλις, Τζ., *Η Τέταρτη Σταυροφορία και η λεηλασία της Κωνσταντινούπολης*, μετάφρ. Λ. Καρατζάς, Αθήνα, 2005
 -Κόλια-Δερμιτζάκη, Α., *Ο βυζαντινός «ιερός πόλεμος»*, Αθήνα, 1991

Πηγές σε μετάφραση:

Άννα Κομνηνή, *Αλεξιάς*, μετάφρ. Α. Σιδέρη, Αθήνα, 1991
 Ανώνυμος, *Gesta Francorum*, Αθήνα, 1986
 Γοδεφρείδος Βιλλαρδουίνος, *Η κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης*, μετάφρ. Κ. Αντύπα, Αθήνα, 1987
 Ροβέρτος του Κλαρί, *Η κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης*, μετάφρ. Μπ. Λυκούδη, Αθήνα, 1990
 Maalouf, A., *Οι Σταυροφορίες από τη σκοπιά των Αράβων*, μετάφρ. Α. Βαντσή, Αθήνα, 1983

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 628	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες

καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση εκθέτει και εξετάζει τις εξελίξεις κατά τον τελευταίο αιώνα της ύπαρξης του βυζαντινού κράτους. Με όρους περιοδολόγησης, η επιλογή της συγκεκριμένης περιόδου δεν είναι αυθαίρετη αλλά ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες ιστορικές εξελίξεις και στην διαμόρφωση ενός νέου ιστορικού πλαισίου, που ορίζεται από την οθωμανική άνοδο, η οποία εξελίσσεται σε υπαρξιακό κίνδυνο για το Βυζάντιο. Σε αυτά τα πλαίσια εξετάζονται οι εσωτερικές διεργασίες στην βυζαντινή κοινωνία και πολιτική ζωή, συνδυαστικά με τις σχέσεις με τον εξωτερικό παράγοντα, κυρίως τους Οθωμανούς αφενός τις δυτικές δυνάμεις αφετέρου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας ΣύνολοΜαθήματος	ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου 150 ώρες	
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lopez, R.E., *Byzance face aux Ottomans. Exercice du pouvoir et contrôle du territoire sous les derniers Paléologues (milieu XIVe-milieu XVe siècle)*, Παρίσι 2014.
- Lowry, H.W., *Η φύση του πρώιμου οθωμανικού κράτους*, Αθήνα 2004 [Νέα Υόρκη 2003].
- Necipoglu, N., *Byzantium between the Ottomans and the Latins. Politics and Society in the late empire*, Cambridge 2009
- Nicol, D.M., *Το τέλος της βυζαντινής αυτοκρατορίας*, Αθήνα 1997 [Λονδίνο 1979].
- Nicol, D.M., *Οι Τελευταίοι Αιώνες του Βυζαντίου, 1261 – 1453*, Αθήνα 1996 [Cambridge 1993].
- Ostrogorski, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τ. 3, Αθήνα 1981 [Μόναχο 1963].

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 330	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΑΝΟΔΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ	

σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, αναφορικά με την ιστορική οντότητα του Βυζαντίου. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο παρόν σεμιναριακό μάθημα οι φοιτητές καλούνται να διερευνήσουν μια σειρά από επιμέρους θέματα της πολύ πρώιμης οθωμανικής ιστορίας, από τα τέλη του 13^{ου} έως και τον 15^ο αιώνα, όπως αυτά παρουσιάζονται μέσα από βυζαντινές πηγές διαφόρων ειδών (ιστοριογραφία και χρονογραφία, έγγραφα, επιγραφές, ρητορική, επιστολογραφία, έργα τέχνης κ.α.), καθώς και την συμφωνία ή ασυμφωνία αυτών των πληροφοριών σε σχέση με τα όσα είναι γνωστά από τις κατεξοχήν οθωμανικές πηγές.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	4
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	2
	Συγγραφή εργασίας	4
	Σύνολο Μαθήματος	10
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,		

Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση
---	------------------------------------

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
- Βρυώνης, Σπ., Η Παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η Διαδικασία του Εξισλαμισμού (11ος – 15ος αιώνας), Αθήνα 2000 [Berkeley 1971]. - Imber, C., The Ottoman Empire, 1300-1481, Κωνσταντινούπολη 1990. - Kafadar, C., Between Two Worlds. The Construction of the Ottoman State, Berkeley 1995. - Lindner, R.P., Nomads and Ottomans in Medieval Anatolia, Bloomington 1983. - Lowry, H.W., Η φύση του πρώιμου οθωμανικού κράτους, Αθήνα 2004 [Νέα Υόρκη 2003]. - Nicol, D.M., Οι Τελευταίοι Αιώνες του Βυζαντίου, 1261 – 1453, Αθήνα 1996 [Cambridge 1993]. - Ostrogorski, G., Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους, τ. 3, Αθήνα 1981 [Μόναχο 1963].

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΜΧΑ 231	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ευρώπη στην εποχή των ανακαλύψεων, 14^{ος}-16^{ος} αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3735

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, συγκεκριμένα με σημαντικές πτυχές του πολιτισμού, της κοινωνίας, της οικονομίας και των θεσμών της δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς του/της δίνει τη δυνατότητα να προσεγγίσει κριτικά επιλεγμένα αποσπάσματα από σχετικές ιστορικές πηγές και να συζητήσει στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζονται, μέσα από τη νεότερη βιβλιογραφία και από τις πηγές, οι κοινωνικοί, οικονομικοί και πολιτισμικοί παράγοντες που οδήγησαν, ήδη από το πρώτο μισό του 14^{ου} αιώνα αν όχι νωρίτερα, τους λαούς της μεσογειακής και στη συνέχεια της βόρειας Ευρώπης να αναζητήσουν τρόπους επέκτασης της επικράτειας και των δραστηριοτήτων τους σε ξένες, λίγο ή καθόλου γνωστές ως τότε περιοχές. Η εποχή των ανακαλύψεων έχει στενή σχέση με την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, της ναυσιπλοΐας μεγάλων αποστάσεων και της σχετικής τεχνολογίας· έχει επίσης άμεση σχέση με το φαινόμενο της αποικιοκρατίας. Είναι, λοιπόν, σκόπιμο να ιδωθεί εξ αρχής στο πλαίσιο της κινητικότητας και των ταξιδιών των Ευρωπαίων ήδη από το Μεσαίωνα και πρώτα στη Μεσόγειο, και να ενταχθεί στην οπτική της Παγκόσμιας Ιστορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές																			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες							Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες			
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Διαλέξεις	39 ώρες																			
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																			
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																			
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																			
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης δοκιμακού τύπου, ερωτήσεων που απαιτούν σύντομες απαντήσεις και ερωτήσεων σχολιασμού πρωτογενών πηγών. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος.																			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Α. Ελληνόγλωσση**
- Αξελός, Λουκάς, *Η Γεωγραφία των Ανακαλύψεων: Ένα ταξίδι στα Βιβλία των Ταξιδιών* (Αθήνα: Στοχαστής, 2009).
- Wiesner-Hanks, M.E., *Πρώιμη Νεότερη Ευρώπη* (Αθήνα, 2008).

- Βάσερμαν, Γιάκομπ, *Χριστόφορος Κολόμβος* (Αθήνα: Κάκτος, 2006)
- Cipolla, C.M., *Η Ευρώπη πριν από τη βιομηχανική επανάσταση. Κοινωνία και οικονομία 1000-1700 μ.Χ.* (Αθήνα: Θεμέλιο, 1988)
- Δεληολάνης, Δημήτρης, *Ο Νέος Κόσμος: Επιστολές προς τον Λαυρέντιο των Μεδίκων* (Αθήνα, Στοχαστής)
- Μάρκο Πόλο, *Τα Ταξίδια μου* (Αθήνα: Οδ. Χατζόπουλος και Σια ΟΕ, 2006). 59377263
- Χριστόφορος Κολόμβος, *Η Ανακάλυψη της Αμερικής: 1. Ημερολόγιο Πλοίου 1492-1493· 2. Ταξιδιωτικές Αφηγήσεις 1493-1504* (Αθήνα: Αίολος, 1984-85).
- **B. Ξενογλωσση**
- Fernández-Armesto, Felipe, *Before Columbus: Exploration and Colonisation from the Mediterranean to the Atlantic, 1229-1492* (Basingstoke and London: McMillan, 1987).
- Phillips, J.R.S., *The Medieval Expansion of Europe* (Oxford: OUP, 1998).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΜΧΑ 328	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο και μεγαλύτερο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κρίση και ανασυγκρότηση στην υστερομεσαιωνική Ευρώπη, 14 ^{ος} -16 ^{ος} αι.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3736		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, ιδιαίτερα της Ευρώπης κατά τη μεσαιωνική περίοδο. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα. Επιπλέον, ο φοιτητής/τήτρια εξοικειώνεται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκείται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τον ύστερο Μεσαίωνα, η Ευρώπη δοκιμάστηκε από μια σειρά κρίσεων, μέσα από τις οποίες ξεκίνησε μια διαδικασία ανασυγκρότησης που σε μεγάλο βαθμό προετοίμασε το δρόμο για τους πρώιμους νεότερους χρόνους. Σκοπός του σεμιναρίου είναι να διερευνηθούν σημαντικές πτυχές τόσο των κρίσεων όσο και των μεταβάσεων ώστε να γίνει κατανοητή η μεταμόρφωση της ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομίας στο κατώφλι των νεότερων χρόνων. Η προσέγγιση του στόχου αυτού θα γίνει μέσα από επιμέρους ενότητες, όπως ενδεικτικά:

- Πολιτικές εξελίξεις
- Θεσμικά ζητήματα

- Δημογραφία, επιδημίες και κλίμα
- Κοινωνικά ζητήματα
- Οικονομία, εμπόριο, πρωτο-εκβιομηχάνιση
- Ταυτότητες, ετερότητες, μειονότητες, αιρέσεις
- Η Ευρώπη και ο Κόσμος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Συμμετοχή σε συζήτηση επιμέρους θεμάτων στην τάξη, γραπτή εργασία, δημόσια παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abulafia, David, *The discovery of mankind. Atlantic encounters in the age of Columbus* (New Haven and London: Yale University Press, 2008).
- Britnell, Richard H. and Dodds, Ben, *Agriculture and rural society after the Black Death. Common themes and regional variations* (Hatfield, University of Hertfordshire Press, 2008).
- Broadberry, S., Campbell, B.M.S., van Leeuwen, B., 'When did Britain industrialize? The sectoral distribution of the labour force and labour productivity in Britain, 1381-1851', *ExEcH*, 50 (2013), 16-27.
- Campbell, B.M.S., 'Nature as historical protagonist: environment and society in pre-industrial England', *EcHR*, 63.2 (2010), 281-314.
- Catlos, B.A. (ed.), *Can we talk Mediterranean? Conversations on an Emerging Field in Medieval and Early Modern Studies* (Cham, 2017)
- Cipolla, C.M., *Before the Industrial Revolution. European Society and Economy, 1000-1700*, third edition (London, 1993) (Η έκδοση του 1980 έχει μεταφραστεί στα ελληνικά από τις εκδόσεις ΘΕΜΕΛΙΟ).
- Cohn, S.K., *Lust for liberty. The politics of social revolt in medieval Europe 1200-1425: Italy, France and Flanders* (Cambridge, Mass., 2008).
- Dyer, C., *Making a Living in the Middle Ages. The People of Britain 850-1520* (New Haven and London, 2002).
- Epstein, S.A., *An Economic and Social History of later Medieval Europe, 1000-1500* (Cambridge, 2009).
- European Proto-industrialisation*, ed. S.C. Ogilvie – M. Cerman (Cambridge, 1996).
- Exchange and Trade in Medieval Europe* ed. G. de Boe and F. Verhaeghe (Zellik, 1997).
- Findlay, R., K. O'Rourke, *Power and Plenty. Trade, War, and the World Economy in the Second Millenium* (Princeton, 2007).
- Goldthwaite, R.A., *The Economy of Renaissance Florence* (Βαλτιμόρη, 2009).
- Greene, M., *A Shared World: Christians and Muslims in the Early Modern Mediterranean (Jews, Christians and Muslims from the Ancient to the Modern World)* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2002)
- Horden, P., Purcell, N., *The Corrupting Sea: A Study of Mediterranean History* (Oxford: Blackwell, 2000)
- Larson, Peter L. *Conflict and compromise in the late medieval countryside: lords and peasants in Durham, 1349 - 1400*. (London: Routledge, 2006).
- Munro, J.H., 'Patterns of Trade, Money, and Credit', in: *Handbook of European History, 1400-1600: Late Middle Ages, Renaissance and Reformation. Volume I: Structures and Assertions*, ed. Th.A. Brady, H.A. Oberman, J.D. Tracy (Leiden and New York: Brill, 1994), 147-95.
- Najemy, John M., *A History of Florence, 1200-1575* (Malden, MA – Oxford: Blackwell, 2008).
- Nightingale, P., 'Alien finance and the development of the English economy, 1285-1311', *EcHR* 66.2 (2013), 477-96.
- Ogilvie, Sheilagh, *Institutions and European Trade: Merchant Guilds, 1000-1800* (Cambridge: CUP, 2011).
- Origo, I., *The merchant of Prato. Daily life in a medieval city* (Harmondsworth, 1992).
- Paine, Lincoln, *The Sea and Civilization: A Maritime History of the World* (New York: Vintage Books, 2015)
- Phillips, J.R.S., *The Medieval Expansion of Europe* (Oxford, 1998).
- Routledge Handbook of Maritime Trade Around Europe 1300-1600*, ed. W. Blockmans, M. Krom, Justyna Wubs-Mrozewicz (London-New York: Routledge, 2017).
- Spufford, Peter, *Power and Profit. The Merchant in Medieval Europe* (New York, 2003).
- The Prospect of Global History*, ed. J. Belich, J. Darwin, M. Frenz, Ch. Wickham (Oxford: OUP, 2016).
- Wood, D., *Medieval Economic Thought* (2002).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 129	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Ιστορία της Δυτικής Ευρώπης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3761		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την ιστορία της μεσαιωνικής Ευρώπης και με τους σχετικούς ιστοριογραφικούς προβληματισμούς.
- Η εξοικείωσή τους με κάποιες από τις πηγές της μεσαιωνικής ιστορίας και με τις δυσκολίες ερμηνείας τους, μέσω της συζήτησης των πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- Παράλληλα η συζήτηση των πηγών και της σχετικής βιβλιογραφίας θα συμβάλει στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των φοιτητών/τριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εισαγωγικό αυτό μάθημα δίνει ένα γενικό περίγραμμα της δυτικής μεσαιωνικής ιστορίας και παράλληλα εξοικειώνει τους φοιτητές με κάποιες από τις θεμελιώδεις έννοιες και κάποιους βασικούς ιστοριογραφικούς προβληματισμούς αυτού του γνωστικού πεδίου. Το μάθημα εστιάζει ιδιαίτερα στην εξέταση των κύριων θρησκευτικών, πολιτικών και πολιτισμικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα σε αυτήν την περίοδο, όπως π.χ. τον εκχριστιανισμό της Ευρώπης, τις σχέσεις εκκλησίας-κράτους και τη μετάλλαξη των πολιτειακών δομών της Δυτικής Ευρώπης. Παράλληλα, μέσω της εξέτασης των πηγών στην τάξη επιχειρεί να εξοικειώσει τους φοιτητές με την κοσμοθεωρία των μεσαιωνικών ανθρώπων και να εξηγήσει μερικά από τα ερμηνευτικά και μεθοδολογικά προβλήματα που προκύπτουν από αυτές τις πηγές.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	75 ώρες	
	1 προαιρετική γραπτή άσκηση	8 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,	Τελική γραπτή εξέταση: τέσσερις ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμακού τύπου με επιλογή των δύο και μία ερώτηση σχολιασμού πρωτογενούς πηγής. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα δοθούν στην τάξη και θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του		

Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	μαθήματος.
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μία προαιρετική γραπτή άσκηση μέσω της πλατφόρμας elearn μπορεί να προσauξήσει τον τελικό βαθμό κατά 1 βαθμό (μέγιστο).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Berstein, S., P. Milza, Ιστορία της Ευρώπης 1. Από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία στα ευρωπαϊκά κράτη 5ος-18ος αιώνας (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997)
- Duby, G., Μεσαιωνική Δύση. Κοινωνία και Ιδεολογία (Αθήνα, 1988).
- Μπενβενίστε, Ρίκα, Από τους βαρβάρους στους μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής δύσης (Αθήνα, 2007)
- Nicholas, David, Η εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου. Κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη 312-1500 (Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1999)
- Smith, Julia, Η Ευρώπη μετά τη Ρώμη. Μια νέα πολιτισμική ιστορία 500-1000 (Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2008)
- Ward-Perkins, Bryan, Η πτώση της Ρώμης και το τέλος του πολιτισμού μετάφραση 15 Θ. Γιαννόπουλος – Ολυμπία Χειμωνίδου (Αθήνα: Θύραθεν, 2007).
- Wickham, Chris, Η Μεσαιωνική Ευρώπη, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2018

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΠΔΕ/ΙΝΧ 157	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μέση εκπαίδευση στο δυτικό κόσμο 19ος - 20ός αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής ιστορίας, και ειδικότερα της ιστορίας και του ρόλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- η απόκτηση γνώσεων για τη συγκρότηση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες της εκπαιδευτικής πρωτοπορίας, του ευρωπαϊκού νότου και των Βαλκανίων,
- η ικανότητα κατανόησης και ερμηνείας του ρόλου του κράτους, της εκκλησίας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στη συγκρότηση και εξέλιξη του θεσμού και των διαφορών τους στις διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες
- η ανάπτυξη κριτικής σκέψης στην προσέγγιση και ανάλυση του ρόλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ιδεολογική και κοινωνικο-ταξική συγκρότηση των εθνών κρατών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η παρουσίαση και ανάλυση του φαινομένου της συγκρότησης, της εξάπλωσης και του ρόλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, από τον 18^ο και εξής, στη διαμόρφωση των εθνών κρατών και των νεωτερικών κοινωνιών. Στην παράδοση θα αναλυθούν τα εθνικά μοντέλα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ευρωπαϊκού κόσμου (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ρωσία, ευρωπαϊκός νότος, βαλκανικές χώρες, Ελλάδα), εστιάζοντας στα κοινά χαρακτηριστικά αλλά και στις διαφοροποιήσεις συγκρότησης του θεσμού, με βάση αφενός τις «κοινές» ανάγκες στη διαδικασία συγκρότησης του έθνους-κράτους και κοινές ιδεολογικές επιδράσεις στο πλαίσιο ανάδυσης της νεωτερικότητας, και αφετέρου τις ιδιαίτερες ιστορικές συνθήκες της κάθε εθνικής περίπτωσης ή επιμέρους γεωγραφικής περιοχής (π.χ. ευρωπαϊκός νότος, Βαλκάνια).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. (power point, e-learn) στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη της βιβλιογραφίας και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση μία (τελική) γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις: - σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (γνώσης & κατανόησης) - ανάπτυξης (ανάλυσης/ερμηνείας/κριτικής προσέγγισης ζητημάτων) Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Albisetti, C. J., Goodman, J. και Rogers, R. (επιμ.). *Η εκπαίδευση των κοριτσιών στον δυτικό κόσμο: Από τον 18° στον 20ό αιώνα*. Επιστημονική επιμέλεια Κ. Δαλακούρα. Μετάφραση Ανδριάννα Σακκά και Κ. Δαλακούρα. Αθήνα: Gutenberg, 2019.

Andersen R. "The Idea of Secondary school in Nineteenth-century Europe", *Paedagogica Historica* 40, nos 1-2 (2004): 93-106.

Apple, M. *Εκπαίδευση και εξουσία*. Μετάφραση Φ. Κοκαβέσης. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 1993.

Brooks V. "The Role of External Examinations in the Making of Secondary Modern Schools in England 1945-1965", *History of Education* 37, no. 3 (2008): 447-467.

Dijk Van, H. & C.A. Mandemakers, "Secondary Education and Social Mobility at the Turn of the Century", *History of Education* 14, no. 3 (1985): 199-226.

Green, A. *Εκπαίδευση και συγκρότηση του κράτους: Η ανάδυση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Αγγλία, στη Γαλλία και στις ΗΠΑ*. Μετάφραση Π. Κιμουρτζής και Γ. Μανιώτη. Αθήνα: Gutenberg, 2010.

Εκπαιδευτικά συστήματα στην Ευρώπη. Μετάφραση Δημήτρης Θωίδης. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 2003

Μαυρογένη Σταυρούλα. *Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και εθνικισμός: Η περίπτωση των χωρών της πρώην Γιουγκοσλαβίας*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013

Sherington, G. και Campbell, C. *The Comprehensive Public High School: Historical Perspectives*. New York: Palgrave Macmillan, 2006.

Wiborg, S. *Education and Social Integration: Comprehensive schooling in Europe*. New York: Palgrave Macmillan, 2009.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 352	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φασισμός και νεολαία (1936-1940)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΥΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (20ός αιώνας)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3773		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τη μελέτη διαθέσιμων πρωτογενών πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των μηχανισμών επηρεασμού της νεολαίας από τα μεσοπολεμικά φασιστικά καθεστώτα και ειδικότερα, του καθεστώτος Ι. Μεταξά, για την ελληνική περίπτωση,
- ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με την

διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις απόψεις/θέσεις που έχουν διατυπωθεί για το καθεστώς του Μεταξά, όπως και επιμέρους σχετικά θέματα, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, η εξοικείωσή της με την συγκριτική μελέτη διαφορετικών «εθνικών περιπτώσεων» και τον εντοπισμό και κατανόηση των αναλογιών, διαφορών και ομοιοτήτων,

Μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- ασκούνται στη σύνθεση και γραφή μιας επιστημονικής μελέτης με χρήση βιβλιογραφίας,
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών,
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τους μηχανισμούς επηρεασμού της νεολαίας (έκδοση νεολαιίστικου τύπου, παρελάσεις-δημόσιοι εορτασμοί, αθλητισμός, οργάνωση νεολαίας -ΕΟΝ-, εκπαίδευση κ.λπ.) από το καθεστώς Μεταξά για τη διάχυση της φασιστικής ιδεολογίας και τη δημιουργία και μαζικής κοινωνικής βάσης υποστήριξης του καθεστώτος. Η ιδεολογία του καθεστώτος της 4^{ης} Αυγούστου, η σχέση με τα φασιστικά/ολοκληρωτικά καθεστώτα της περιόδου στην Ευρώπη και οι αναλογίες στη θέση της νεολαίας στις πολιτικές τους, αποτελούν πτυχές του αντικειμένου του σεμιναρίου που θα διερευνηθούν.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση	90 ώρες

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	βιβλιογραφίας	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση Τα κριτήρια αξιολόγησης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία Αγγελής, Βαγγέλης. <i>Γιατί χαίρεται και χαμογελάει ο κόσμος, πατέρα...</i> «Μαθήματα εθνικής αγωγής» και νεολαίστικη προπαγάνδα στα χρόνια της μεταξικής δικτατορίας. Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2005. Αθανασιάδης, Χάρης. «Η Υπόκωφος Αντίστασις. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και 4η Αυγούστου (1936-38)». <i>Παιδεία και Κοινωνία</i>, τχ. 7 (2005): 18-21. Αθανασιάδης, Χάρης. «'Από σήμερα είστε μικροί στρατιώτες!': Ο Ιωάννης Μεταξάς και η δημοτική γλώσσα». <i>Τα Ιστορικά</i>, 2018). Ανδρειωμένος, Γώργος. <i>Η νέα γενιά υπό καθοδήγηση: το παράδειγμα του περιοδικού Η Νεολαία (1838-1941)</i>. Αθήνα: Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, 2012. Βρανάς, Φαίδων επιμ. <i>Ιωάννης Μεταξάς - το προσωπικό του ημερολόγιο 1933-1941: Η 4η Αυγούστου: Ο πόλεμος 1940-41</i>. Αθήνα: Γκοβότσης, 2005 Γουναρίδης, Πάρις. «Το Βυζάντιο και η δικτατορία του Μεταξά». <i>Τα Ιστορικά</i> 11, τχ. 20 (1994): 150-156. Close, David et al. <i>Ο Μεταξάς και η εποχή του</i>. Αθήνα: Ευρασία, 2009. Gentile, Emilio. <i>Φασισμός: Ιστορία και ερμηνεία</i>. Αθήνα: Ασίνη, 2013. Καγκαλίδου, Ζαφειρούλα. <i>Εκπαίδευση και πολιτική. Η περίπτωση του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου</i>. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης, 1999. Λούκος, Χρήστος. «Μια δικτατορία που δεν είναι δικτατορία: Οι Ισπανοί εθνικιστές και η 4^η Αυγούστου». <i>Μνήμων</i> 26 (2004): 157-180. Μαχαίρα, Ελένη. <i>Η νεολαία της 4^{ης} Αυγούστου</i>. Αθήνα: ΙΑΕΝ, 1987. Μπρέγιαννη, Αικατερίνη. «Η πολιτική των ψευδαισθήσεων: Κατασκευές και μύθοι της μεταξικής δικτατορίας». <i>Τα Ιστορικά</i> 16, τχ. 30 (1999): 171-198.	
---	--

Πετρίδης, Παύλος, επιμ. *Ε.Ο.Ν.: Η φασιστική νεολαία Μεταξά*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2000.

Μπάλτα Νάση. «Εθνική Οργάνωση Νεολαίας: Ιστοριογραφικές καταγραφές και ερευνητικές προοπτικές». Στο *Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα: Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, επιμέλεια Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Εύη Ολυμπίτου και Ιωάννα Παπαθανασίου, 43-50. Αθήνα: Θεμέλιο, 2010.

Van Steen, Gonda. "Rallying the Nation: Sport and Spectacle Serving the Greek Dictatorship". In *Sport, Bodily Culture and Classical Antiquity in Modern Greece*, edited by Eleni Fournaraki and Zinon Papakonstantinou, 151-189. New York: Routledge, 2011.

Φλάισερ, Χάγκεν, επιμ. *Η Ελλάδα '36-'39. Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο: Τομές και συνέχειες*. Αθήνα: Καστανιώτης 2003.

Χατζηιωσήφ, Χρήστος, επιμ. *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*. Τόμ. 2. Αθήνα: Βιβλιόραμα, 1999-2009. (μεσοπόλεμος-Μεταξάς)

Ψυρούκης, Νίνος. *Φασισμός και η 4η Αυγούστου*. Αθήνα: χ.χ., 1977.

Πηγές - Οπτικό υλικό -μαρτυρίες

Αρχείο Ι. Μεταξά ΓΑΚ (Αθηνών) και ψηφιοποιημένο

<http://www.ioannismetaxas.gr>

<http://www.ioannismetaxas.gr/Bibliografia.html>

<http://www.ioannismetaxas.gr/Varius/Erga4nAvgoustou.html>

Οι εκδόσεις της ΕΟΝ (1838-1941)

Περιοδικό *Η Νεολαία* (13 Οκτωβρίου 1938- 26 Απριλίου 1941)

Φάκελοι-Ιωάννης Μεταξάς

Η εκπαίδευσις μετά την 4ην Αυγούστου. Αι νέαι κατευθύνσεις. Αθήνα: Εκδόσεις της 4ης Αυγούστου, 1937. (Αναρτημένο στην Ανέμη, Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης)

Μεταξάς, Ιωάννης. *Ο απολογισμός μιας διετίας: 4^η Αυγούστου 1936-1938*. Αθήνα: Πυρσός, 1938. (αναρτημένο στην Ανέμη, Βιβλιοθήκη παν. Κρήτης)

Παπαναστασίου, Λουκάς. *Εθνική νεολαία και επαγγελματικός προσανατολισμός*. Θεσσαλονίκη: χ.σ.έ., 1940.

Διαδικτυακές πηγές

(Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης) <https://www.didaktorika.gr/eadd/>

(Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας) <http://www.iaen.gr/>

(Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής_ΙΕΠ) <http://www.pi-schools.gr/library/index.html>

(ΙΕΠ) <http://e-library.iep.edu.gr/iep/collection/browse/index.html?page=4&q>

(ΙΕΠ/βιβλιοθήκη) http://e-library.iep.edu.gr/iep/articles/presentation/page_014.html

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INXA248	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό 2022-2023
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Τεχνολογίας στη Δύση 18 ^{ος} -21 ^{ος} αιώνας		
		ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
			ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
		3	10
	Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		ΕΛΛΗΝΙΚΗ –Αγγλική για τους φοιτητές Erasmus	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3768	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Η παράδοση έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές με μια όψη της ιστορίας της εκβιομηχάνισης η οποία σημάδεψε τις κοινωνίες του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα. Αφορά τις τεχνολογικές ανακαλύψεις που συνέτειναν στη δημιουργία νέων οικονομικών κλάδων, οι οποίοι σχετίζονται με εφαρμογές που χρησιμοποιούνται ευρύτατα σήμερα, όπως, ο ηλεκτρισμός, το τηλέφωνο, το αυτοκίνητο, το αεροπλάνο κ.α. Τα μαθήματα θα βοηθήσουν τους φοιτητές να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους γύρω από τη διαδικασία της επινόησης νέων τεχνολογιών και την εμπορευματοποίησή τους, όπως αυτές προσδιορίστηκαν από τις θεσμικές, νομικές, και οικονομικές συνθήκες των κοινωνιών στις οποίες αναπτύχθηκαν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στα πρώτα μαθήματα θα αναλυθεί το νομικό πλαίσιο μέσω του οποίου προστατεύεται στο δυτικό κόσμο η πνευματική ιδιοκτησία των εφευρετών και οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που συνέβαλαν στη δημιουργία των συστημάτων που αφορούσαν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας σε ΗΠΑ και Δ. Ευρώπη. Στη συνέχεια θα εξεταστούν συγκεκριμένες περιπτώσεις εφευρέσεων, θα αναλυθεί ο ρόλος των κοινωνικών ομάδων και των θεσμών που στήριξαν το σύστημα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας [δικαστές, δικηγόροι, επιστήμονες, επενδυτές, τραπεζίτες, πολιτικοί κ.α.] και η κοινωνική σημασία των συγκεκριμένων πρωτοποριακών τεχνολογιών. Τέλος, θα διερευνηθεί η σημασία των τεχνολογιών αυτών στην ανάπτυξη των σύγχρονων οικονομικών δομών, στη λειτουργία των αγορών, στη δημιουργία μονοπωλιακών και ολιγοπωλιακών εταιρειών, κλπ.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67
	Αναλύσεις και εξέταση κειμένων	16
	Γραπτές τελικές εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών,	Ερωτήσεις ανάπτυξης στην ύλη που είναι αναρτημένα στο e-learn	

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Lazonick, William, *Η οργάνωση των επιχειρήσεων και ο μύθος της οικονομίας της αγοράς*, μετφ. Παρασκευάς Ματάλας, Ηράκλειο 2001.

Τύμπας, Τέλης και Μεργούπη-Σαβαΐδου, Ειρήνη (επιμ.), *Ιστορίες της τεχνολογίας του εικοστού αιώνα. Ηλεκτρικά αυτοκίνητα, ξύλινα αεροπλάνα, γαλλικοί αντιδραστήρες, γυναίκες υπολογιστές*, μετφ. Μεργούπη-Σαβαΐδου Ειρήνη, Σάντυ Σακορράφου, Ηράκλειο 2013.

Thomson, Ross, (επιμ.), *Learning and technological change*, Λονδίνο 1993.

Khan, B. Zorina, «Property rights and patent litigation in early nineteenth-century America», *The Journal of Economic History*, τόμ. 55, τχ. 1, Μάρτιος 1995, σ. 58-97.

Lampe, Ryan, and Moser, Petra, «Patent pools and innovation in substitute technologies—evidence from the 19th-century sewing machine industry», *The RAND Journal of Economics*, τόμ. 44, τχ. 4, Χειμώνας 2013, σ. (Winter 2013), σ. 757-778.

Lampe, Ryan, and Moser, Petra, «Do Patent Pools Encourage Innovation? Evidence from the Nineteenth-Century Sewing Machine Industry», *The Journal of Economic History*, τόμ. 70, τχ. 4, Δεκέμβριος 2010, σ. 898-920.

Du Boff, Richard B., «The introduction of electric power in American manufacturing», *The Economic History Review*, New Series, vol. 20, no. 3, December 1967, pp. 509-518.

Hounshell, David A., *From the American System to Mass Production 1800-1932. The Development of Manufacturing Technology in the United States*, Βαλτιμόρη και Λονδίνο 1985.

Nye, David E., *Electrifying America: Social meanings of a new technology, 1880-1940*, Cambridge, Massachusetts-London, England 1990.

Rosenberg, Nathan, «Technological Change in the Machine Tool Industry, 1840-1910», *The Journal of Economic History*, vol. 23, no. 4, December 1963, p. 414-443.

Rosenberg, Nathan, «Factors Affecting the Diffusion of Technology», *Explorations in Economic History*, τόμ. 10, τχ 1, Φθινόπωρο 1972, σ. 3-33.

Rabin, Robert L., «Federal Regulation in Historical Perspective», *Stanford Law Review*, vol. 38, no. 5, May 1986, pp. 1189-1326.

Noble, David F., *America by design. Science, technology and the rise of corporate capitalism*, Νέα Υόρκη 1977.

Lamoreaux, Naomi R., Sokoloff, Kenneth L., και Sutthiphisal, Dhanoos, «Patent Alchemy: The market for technology in US History», *The Business History*, τόμ. 87, τχ. 1, Άνοιξη 2013, Special Issue: Markets for innovation, σ. 3-38.

Reich, Leonard S., «Lighting the path to profit: GE's control of the Electric Lamp Industry, 1892-1941», *The Business History Review*, τόμ. 66, τχ. 2, Καλοκαίρι 1992, σ. 305-334.

Gooday, Graeme και Moore, Abigail Harrison, «Networks of power? Rethinking class, gender and entrepreneurship in English electrification, 1880-1924», *Journal of Energy History*, τχ. 6, Special Issue, 20/06/2021, σ. 1-23.

Katznelson Ron D., και Howells, John, «Inventing-around Edison's incandescent lamp patent: evidence of patents' role in stimulating downstream development», May 26, 2012, στο https://www.law.northwestern.edu/research-faculty/clbe/workingpapers/documents/katznelson_howells_inventing_around_edisons_patent_v17.pdf, σ. 1-49.

Arapostathis, Stathis, «Electrical innovations, authority and consulting expertise in late Victorian Britain», *Notes & Records of the Royal Society*, τόμ. 67, 2013, σ. 59-76.

Wise, George, *Willis R. Whitney, General Electric, and the origins of U.S. Industrial Research*, Νέα Υόρκη 1985.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ-185	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία του τοπίου, υλικός πολιτισμός και έρευνες πεδίου για την οθωμανική περίοδο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη διεπιστημονική μελέτη και έρευνα του τοπίου
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες στα ζητήματα που απασχολούν την οικονομική και κοινωνική ιστορία της οθωμανικής περιόδου, βάζοντας στο επίκεντρο το τοπίο. Στο τέλος του εξαμήνου, οι συμμετέχοντες/ουσες θα είναι εξοικειωμένοι/ες με τα μεθοδολογικά εργαλεία της έρευνας του τοπίου και θα έχουν αποκτήσει εμπειρία στις διαφορετικές υλικές εκφάνσεις του στον ελλαδικό χώρο της οθωμανικής περιόδου. Θα εξεταστούν συνδυαστικά ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας και πρακτικής, ώστε οι φοιτητές/τριες να αποκομίσουν μια συγκροτημένη εμπειρία της *χωρικής στροφής* στην μελέτη των τοπίων της οθωμανικής περιόδου, πέρα από τις αρχειακές πηγές και τα μεγάλα αφηγήματα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>67 ώρες</td></tr> <tr> <td>4 επιτόπιες ασκήσεις</td><td>16 ώρες</td></tr> <tr> <td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες	4 επιτόπιες ασκήσεις	16 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	39 ώρες																						
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες																						
4 επιτόπιες ασκήσεις	16 ώρες																						
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																						
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική προφορική εξέταση: προβολή φωτογραφιών για αναγνώριση και ανάλυση τοπίων - ερωτήσεις σύντομης απάντησης (ορισμοί) - ερώτηση ανάπτυξης. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Τέσσερις προαιρετικές επιτόπιες ασκήσεις μπορούν να προσαυξηθούν τον τελικό βαθμό κατά 2 μονάδες.																						

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Halstead, P., 2000. Land use in postglacial Greece: cultural causes and environmental effects. *Landscape and land use in postglacial Greece*, 3, pp.110-130.
- Ingold, T., 1993. The temporality of the landscape. *World archaeology*, 25(2), pp.152-174.
- Kolovos, E. and Kotzageorgis, P., 2018. [Searching for the 'Little Ice Age' Effects in the Ottoman Greek Lands: The Cases of Salonica and Crete](#). *Seeds of Power: Explorations in Ottoman Environmental History*. The White Horse Press, Winwick, Cambridgeshire, pp.17-34.
- White, S., 2011. *The climate of rebellion in the early modern Ottoman Empire*. Cambridge University Press.
- Zarinebaf, F., Bennet, J. and Davis, J.L., 2005. *A historical and economic geography of Ottoman Greece: The southwestern Morea in the 18th century*. Hesperia Supplements (Vol. 34).
- Κολοβός, Η., 2017. *Όπου ήν κήπος: η μεσογειακή νησιωτική οικονομία της Άνδρου σύμφωνα με το οθωμανικό κτηματολόγιο του 1670*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Κοτζαγεώργης, Φ., 2019. *Πρώιμη οθωμανική πόλη*. Αθήνα: Βιβλιόραμα.
- Σειρηνίδου, Β. (2014). [Δάση στον ελληνικό χώρο \(15ος-18ος αι.\)](#). *Αναηλαφώντας μια ιστορία καταστροφής*. Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά, 11: 69-87.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 353	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ιστορία των οθωμανικών καταλοίπων και μνημείων στην Ελλάδα και οι ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την κριτική αξιολόγηση υφιστάμενων μελετών περίπτωσης
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών και την σχέση τους με την οθωμανική πολιτιστική κληρονομιά
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα

- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει ως στόχο τη μελέτη των οθωμανικών καταλοίπων και μνημείων στην Ελλάδα και των τρόπων με τους οποίους οι ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες μπορούν να συμβάλλουν στη μελέτη και την ανάδειξη της ιστορίας τους. Οι συμμετέχοντες/ουσες θα εξασκηθούν στην χαρτογράφηση μνημείων μέσω Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS), στις μεθοδολογίες καταγραφής αφηγήσεων (μέσω βιντεοσκόπησης ή/και ηχογράφησης), στην ψηφιοποίηση αναλογικού περιεχομένου, όπως και στις μεθόδους διαχείρισής του.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη Βιβλιογραφίας</td><td>90 ώρες</td></tr><tr><td>Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου</td><td>40 ώρες</td></tr><tr><td>Παρουσίαση κύριας εργασίας</td><td>1 ώρα</td></tr><tr><td>Συγγραφή κύριας εργασίας</td><td>80 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	39 ώρες	Μελέτη Βιβλιογραφίας	90 ώρες	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες						
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Σεμινάρια	39 ώρες																			
Μελέτη Βιβλιογραφίας	90 ώρες																			
Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες																			
Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα																			
Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες																			

	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης			
Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες			
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.			
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ευελπίδου, Ν., Αντωνίου, Β., 2015. *Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/1044>
- Κυριάκη-Μάνεση, Δ. και Κουλούρης, Α. (2016). *Διαχείριση ψηφιακού περιεχομένου*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/2496>
- Μπούνια, Α. και Καταπότη, Δ. (επιμ.), 2021. *Αναδυόμενες τεχνολογίες και πολιτισμική κληρονομιά*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Μπρούσκαρη, Ε. 2008. *Η Οθωμανική Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα*. ΥΠΠΟΑ.
- Χαλκιάς, Χ. 2008. Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα και Αρχαιολογία. Στο Λυριτζής, Ι. (επιμ.). *Νέες τεχνολογίες στις αρχαιολογικές επιστήμες*. Αθήνα: Δαρδανός. 337-358.
- Bodenhamer, D.J., Corrigan, J., & Harris, T.M. 2010. *The Spatial Humanities: GIS and the Future of Humanities Scholarship*. Bloomington: Indiana University Press.
- Donaldson C., Gregory I.N., and Taylor J.E. (2017). Implementing GIS and corpus analysis to investigate historical travel writing and topographical literature about the English Lake District. *Journal of Historical Geography*, 56, pp. 43-60.
- Hamilakis, Y., Anagnostopoulos, A. and Ifantidis, F., 2009. Postcards from the edge of time: Archaeology, photography, archaeological ethnography (a photo-essay). *Public Archaeology*, 8(2-3), pp.283-309.
- Kolovos, E. and Poulos, P. 2022. Histories, Spaces and Heritages at the Transition from the Ottoman Empire to the Greek State: Introduction. *Bulletin de correspondance hellénique moderne et contemporain*, (4).
- Moudopoulos-Athanasίου, F., 2020. The ruins of others: cases from the Ottoman heritage of Konitsa (NW Greece). *Journal of Modern Greek Studies*, 38(2), pp.371-397.
- Papadopoulos, D.C. and Sichani, A.M., 2021. Heritage in Transition: Challenges in Post-Ottoman Digital Humanities. *Bulletin de correspondance hellénique moderne et contemporain*, (4).
- Seifried, R.M. and Gardner, C.A., 2019. Reconstructing historical journeys with least-cost analysis: Colonel William Leake in the Mani Peninsula, Greece. *Journal of Archaeological Science: Reports*, 24, pp.391-411.

- Ψηφιακές Βάσεις Δεδομένων

- Digital Ottoman Studies: <https://www.digitalottomanstudies.com/>
- Travelogues, Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη: <https://el.travelogues.gr/>
- OtHeritages, Ψηφιακός Χάρτης Οθωμανικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς: <https://otheritages.efa.gr/index.php/2022/03/30/ottoman-heritage-in-greece-map-and-bibliography/>
- Endangered Material Knowledge Program, British Museum < Burning the Bones of the Earth.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ109	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
- να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω μελέτη, εμβάθυνση και έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση αποτελεί μία εισαγωγή στην ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν και να μπορούν να αξιολογήσουν κριτικά οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τα σημαντικότερα πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα της ιστορίας του οθωμανικού κράτους, τη βασική ορολογία, τις διπλωματικές σχέσεις με το ευρύτερο πολιτικό περιβάλλον, τους οθωμανικούς διοικητικούς θεσμούς, τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομίας, τη δομή της κοινωνίας και των σχέσεων μεταξύ των μελών της, τον οθωμανικό πολιτισμό.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γλώσσα εξετάσεων: Ελληνική Τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει : -Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής -Ερώτηση σύντομης απάντησης -Ανάπτυξη με τη μορφή δοκιμίου σε ερώτηση γενικού περιεχομένου Τα κριτήρια αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές μέσω της πλατφόρμας elearn, καθώς και προφορικά, στην αρχή και στο τέλος του εξαμήνου		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Faroqhi, Suraiya, <i>Η Οθωμανική Αυτοκρατορία και ο κόσμος γύρω της</i> , Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2009 [DR486 .F3716 2009]
Finkel, Caroline, <i>Η Οθωμανική Αυτοκρατορία 1300-1923</i> , εκδ. Διόπτρα, Αθήνα 2007 [DR486 .F5616 2007]
Gibb, Harold Alexander Rosskeen - Bowen, Harold, <i>Η Ισλαμική Κοινωνία και η Δύση, Πρώτος Τόμος: Η Διοικητική Ιεραρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</i> , εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2005 [DS38 .G4816 2005]
Howard, Douglas, <i>Η ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας</i> , εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019 [DR485 .H6916 2019]
Imber, Colin, <i>The Ottoman Empire, 1300-1650: the structure of power</i> , εκδ. Palgrave Macmillan, Νέα Υόρκη 2009 [DR486 .I63 2009]
İnalçık, Halil, <i>Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: η κλασική εποχή, 1300-1600</i> , εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995 [DR486 .I516 1995]
Kunt, İbrahim Metin, <i>Οι υπηρέτες του Σουλτάνου: Ο μετασχηματισμός της οθωμανικής επαρχιακής διακυβέρνησης, 1550-1650</i> , εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2001 [JS6953.A8 K8616 2001]
Lewis, Bernard, <i>Η ανάδυση της σύγχρονης Τουρκίας, τ. 1: Τα στάδια της ανάδυσης</i> , εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2001 [DR583 .L4816]
Μουταφτσίεβα, Βέρα, <i>Αγροτικές σχέσεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (15ος-16ος αι.)</i> , εκδ. Πορεία, Αθήνα 1990 [HD846.5 M6816 1990]
Quataert, Donald, <i>Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: οι τελευταίοι αιώνες 1700-1922</i> , εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006 [DR485 .Q3716 2006]
Zürcher, Eric, <i>Σύγχρονη ιστορία της Τουρκίας</i> , εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2004 [DR577 .Z8716 2004]

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ170	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορική αρχαιολογία ΙΙΙ-Πρώιμη Εποχή Χαλκού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3697		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- μία γενική εισαγωγή στο αντικείμενο της αρχαιολογίας γενικότερα, και της προϊστορικής αρχαιολογίας ειδικότερα, κατάλληλο για πρωτοετείς φοιτητές, αλλά και τα μεγαλύτερα έτη, σε συνδυασμό με τα δεδομένα της αρχαιολογίας της 3^{ης} χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο,
- εξοικείωση με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για το αντικείμενο μελέτης της προϊστορικής αρχαιολογίας, καθώς και για τα τεκμαιρόμενα από τη σύγχρονη

έρευνα για τις κοινωνίες της 3^{ης} χιλ. π.Χ. (Πρώιμης Εποχής Χαλκού), - η απόκτηση γνώσεων και η επαφή τους με τον τρόπο μελέτης της αρχαιολογίας, - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με την προϊστορική αρχαιολογία, όπως αυτή εξασκείται και διεξάγεται στο πλαίσιο του ελλαδικού χώρου. Επιπλέον, στόχος του μαθήματος είναι να λειτουργήσει και ως εισαγωγή στην 3^η χιλ. π.Χ. και στα δεδομένα της, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν και ως παραδείγματα του πώς παράγεται η αρχαιολογική γνώση.

Το αντικείμενο της προϊστορικής αρχαιολογίας εκτείνεται από τα πρώτα βήματα της ανθρωπότητας ως τα τέλη της 2^{ης} χιλ. π.Χ. (στην περίπτωση του ελλαδικού χώρου). Το μάθημα θα περιλάβει μία γενική εισαγωγή στην ιστορία και στις μεθόδους της αρχαιολογίας για όλη αυτή την περίοδο, ωστόσο θα επικεντρωθεί στο τελευταίο της κομμάτι, στην Εποχή του Χαλκού, και, πιο συγκεκριμένα, στην 3^η χιλ., τη λεγόμενη Πρώιμη Εποχή Χαλκού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
	ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν δια ζώσης. Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο μάθημα (βιβλιογραφία του μαθήματος, ύλη διδακτέα και εξεταστέα, δραστηριότητες) θα αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3697)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Ατομική μελέτη	91 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: τρίωρη, γραπτή εξέταση δια ζώσης.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα που διανέμονται μέσω «Ευδόξου»

P. Bahn (επιμ.), *Αρχαιολογία*, Καπόν 2004.

Γ. Χουρμουζιάδης, *Λόγια από χώμα*, Νησίδες 1999.

Γενικά για την προϊστορική αρχαιολογία της Εποχής Χαλκού (ελληνικά, αγγλικά)

C. Renfrew, P. Bahn, *Αρχαιολογία. Θεωρίες, μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές*, Καρδαμίτσας 2013.

C. Broodbank, *Οι πρώιμες Κυκλάδες*, MIET 2009.

C. Renfrew, *Η ανάδυση του πολιτισμού*, MIET 2009.

C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.

C. W. Shelmerdine, "Background, sources and methods", σ. 1-18.

N. Κόνσολα, *Η πρώιμη αστικοποίηση στους πρωτοελλαδικούς οικισμούς: συστηματική ανάλυση των χαρακτηριστικών της*, Αθήνα 1984.

Η 3^η χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο (ελληνικά, αγγλικά)

R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015.

L. Faugères, «Το γεωγραφικό και χρονολογικό πλαίσιο», σ. 89-122.

R. Treuil, «Η Πρώιμη Χαλκοκρατία», σ. 174-209.

E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.

J. Forsén, "Early Bronze Age-Mainland Greece",

P. Tomkins, I. Schoep, "Early Bronze Age-Crete",

C. Renfrew, "Early Bronze Age-Cyclades".

C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.

D. Pullen, "The Early Bronze Age in Greece", σ. 19-46,

C. Broodbank, "The Early Bronze Age in the Cyclades", σ. 47-76,

D. Wilson, "Early Prepalatial Crete", σ. 77-104.

T. Cullen (επιμ.), *Aegean Prehistory. A review*, AJA Supplements 2001.

J. L. Davis, "The islands of the Aegean", σ. 19-94.

J. B. Rutter, "The Prepalatial Bronze Age of the Southern and Central Greek mainland", σ. 95-155.

L. V. Watrous, "Crete from earliest prehistory through the Protopalatial period", σ. 157-223.

S. Andreou, M. Fotiadis, K. Kotsakis, "The Neolithic and Bronze Age of Northern Greece", σ. 259-327.

Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:

https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx

Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής: <https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>

Οι συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου:

<https://www.namuseum.gr/collections/>

Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγέυς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:

<https://www.aegeussociety.org/>

Ηλεκτρονικές πηγές για την 3^η χιλ. π.Χ.

Σύντομο βίντεο του Μουσείου Μπενάκη για την ΠΕΧ:

https://www.benaki.org/index.php?option=com_multimedia&view=multimediaitem&lang=el&id=52

Η συλλογή αντικειμένων από τις Κυκλάδες της 3^{ης} χιλ. π.Χ. του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης: <https://cycladic.gr/page/kikladiki-techni>

Ομιλία Ό. Φιλανιώτου για τη Θερμή Λέσβου (2014):

<https://www.youtube.com/watch?v=Y2uv8viGNyI>

Ομιλία C. Renfrew για την Κέρο (2018): <https://www.bsa.ac.uk/videos/the-sanctuary-on-keros-and-the-settlement-of-dhaskalio-in-the-light-of-recent-research/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κεραμεική της Εποχής Χαλκού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΜΙΑ ΝΑ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3698

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της κεραμεικής της Εποχής Χαλκού,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την κεραμική της ΕΧ, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί στην κεραμική της Εποχής του Χαλκού (3200-1200 π.Χ.). Μεταξύ των ευρημάτων των ανασκαφών, τα θραύσματα κεραμεικής (τα λεγόμενα, στην

αρχαιολογική ορολογία, «όστρακα»), αλλά και τα ολόκληρα αγγεία (όταν έχουμε την τύχη να τα ανακτούμε ολόκληρα), είναι ανάμεσα στα πιο πολυπληθή, αλλά και κεφαλαιώδους σημασίας ευρήματα. Το γιατί και το πώς αναμένεται να αναδειχθεί μέσα από τις συζητήσεις και τις εργασίες των συμμετεχόντων.

Οι εργασίες, διατηρώντας την έμφασή τους σε περιπτώσεις κεραμικών ευρημάτων της Εποχής Χαλκού, θα αφορούν σε μία σειρά από ερευνητικά ζητούμενα:

- στους ρόλους και στη σημασία της κεραμικής στις κοινωνίες του παρελθόντος,
- στην τεχνολογία της και τις απαιτήσεις της,
- στον τρόπο μελέτης της μέσω της αρχαιολογίας (τυπολογία-χρονολόγηση),
- στις πληροφορίες που μας δίνει για τους κατασκευαστές της, αλλά και για την κοινωνία μέσα στην οποία αυτοί ζούσαν και δημιουργούσαν.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο. Σε περίπτωση μερικής ή ολικής απαγόρευσης κυκλοφορίας ή διεξαγωγής των μαθημάτων για λόγους δημόσιας υγείας, το μάθημα θα γίνεται εξ αποστάσεως με χρήση της εφαρμογής Microsoft Teams (σχετική ανακοίνωση θα βγαίνει από τη διδάσκουσα στη σελίδα eLearn του σεμιναρίου)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Δημόσια παρουσίαση και γραπτή εργασία	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά για την κεραμική

- W. Adams, E. Adams, *Archaeological typology and practical reality: a dialectical approach to artifact classification and sorting*, Cambridge University Press 1991.
- D. Arnold, *Ceramic theory and cultural process*, Cambridge University Press 1985.
- B. Horejs, R. Jung, P. Rávek (επιμ.), *Analysing pottery. Processing – classification – publication*, Comenius University in Bratislava 2010.
- A. Hunt (επιμ.), *The Oxford handbook of archaeological ceramic analysis*, Oxford University Press 2017.
- E. Νοδάρου, “Ανάλυση αρχαίας κεραμικής: χαρακτηρισμός, προέλευση, τεχνολογία”, σε Ι. Λυριτζής, Ν. Ζαχαριάς (επιμ.), *Αρχαιο-υλικά. Αρχαιολογικές, αρχαιομετρικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις*, Παπαζήσης 2010, 63-101.
- C. Orton, P. Tyers, A. Vince, *Pottery in archaeology*, Cambridge University Press 1993.
- P. M. Rice, *Pottery analysis: a sourcebook*, The University of Chicago Press 1987.
- V. Roux, με τη συνεργασία της M.-A. Courty, *Ceramics and society. A technological approach to archaeological assemblages*, Springer 2019.
- A. O. Shepard, *Ceramics for the archaeologist*, Carnegie Institution of Washington 1956.

Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις

- E. S. Chilton (επιμ.), *Material meanings. Critical approaches to the interpretation of material culture*, The University of Utah Press 1999.
- C. L. Costin, “Craft specialization: issues in defining, documenting, and explaining the organization of production”, *Archaeological Method and Theory* 3, 1991, 1-56.
- P. Lemonnier, *Elements for an anthropology of technology*, University of Michigan 1992.

Κεραμική της ΕΧ στον ελλαδικό χώρο (γενικά)

Συμβουλευτείτε τα σχετικά κεφάλαια από τα παρακάτω εισαγωγικά βιβλία:

- R. Barber, *The Cyclades in the Bronze Age*, Duckworth 1987.
[ελλ. έκδ.] R. Barber, *Οι Κυκλάδες στην Εποχή του Χαλκού*, Εμπορική Τράπεζα Ελλάδος 1994.
- E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, Oxford University Press 2010.
- C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, Cambridge University Press 2008.
- R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσας (2^η έκδ.) 2015.

Εξειδικευμένες μελέτες κεραμικής της ΕΧ στον ελλαδικό χώρο

- P. P. Betancourt, *The history of Minoan pottery*, Princeton University Press 1985.
[ελλ. έκδ.] P. P. Betancourt, *Η ιστορία της μινωικής κεραμικής*, Καρδαμίτσας 1985.
- A. Furumark, *The Mycenaean pottery. Analysis and classification*, Victor Pettersson 1941.
- N. Momigliano (επιμ.), *Knossos pottery handbook. Neolithic and Bronze Age (Minoan)*, British School at Athens 2007.
- P. A. Mountjoy, *Mycenaean decorated pottery: a guide to identification*, Paul Åström 1986.
[ελλ. έκδ.] P. A. Mountjoy, *Μυκηναϊκή γραπτή κεραμική. Οδηγός ταύτισης*, Καρδαμίτσας 1998.
- P. A. Mountjoy, *Mycenaean pottery. An introduction*, Oxford University School of Archaeology 1993.
- P. A. Mountjoy, *Regional Mycenaean decorated pottery*, Marie Leidorf 1999.

Ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι σχετικού ενδιαφέροντος

Αρχαία κεραμική:
Κυκλαδικά αγγεία στην Κνωσό (βίντεο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου):
https://www.youtube.com/watch?v=uTNgzhuIe_8
Σύντομο βίντεο για τη μυκηναϊκή κεραμική στη Συρο-παλαιστίνη με τον μελετητή Philipp Stockhammer: <https://www.youtube.com/watch?v=fm7IrIUv6vU>
Η λειτουργία του κεραμικού κλιβάνου: https://www.youtube.com/watch?v=j_naRRnuNcY

Σύγχρονα και εθνογραφικά παράλληλα:
Άρθρο για τους κεραμοποιούς του Θραψανού: <https://www.penn.museum/sites/expedition/the-jar-makers-of-thrapsano-in-crete/>
Ο σύγχρονος κεραμέας Ανδρέας Μάκαρης (Σαντορίνη):
<https://www.youtube.com/watch?v=Y6PM3WTWzU4>
Οι γυναίκες-κεραμείς της Κύπρου: <https://www.youtube.com/watch?v=2LVclOIHTBg>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 316	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θρησκευτική εμπειρία και θεραπεία στη λατρεία του Ασκληπιού: μνημειακές εγκαταστάσεις, αναθήματα και ιάματα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ίασης ως θρησκευτικής εμπειρίας στον αρχαίο κόσμο καθώς και με την ναοδομία και μνημειακή τοπογραφία
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τη λατρεία του Ασκληπιού και την ίαση, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η καθιέρωση, διάδοση και δημοφιλία της λατρείας του Ασκληπιού στον μεσογειακό χώρο και η διερεύνηση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα και της τυπολογίας των μνημειακών εγκαταστάσεων για την άσκηση της τελετουργίας και της θρησκευτικής θεραπείας αποτελούν τον κύριο στόχο του σεμιναριακού μαθήματος. Με βάση τις φιλολογικές και επιγραφικές μαρτυρίες θα εξεταστούν επίσης ζητήματα άσκησης της ιατρικής επιστήμης, όπως οι ιατρικές «σχολές», ο ρόλος του ιατρού (κινητικότητα και δημόσιος ιατρός) και η κοινωνική θέση του, με έμφαση στην περίπτωση της Κω.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aleshire, S.B. 1989. *The Athenian Asklepieion: the People, their Dedications, and the Inventories*. Amsterdam: J.C. Gieben.
- Aleshire, S.B. 1991. *Asklepios at Athens: Epigraphic and Prosopographic Essays on the Athenian Healing Cults*. Amsterdam: J.C. Gieben.
- Aston, E. 2004. "Asclepius and the Legacy of Thessaly." *CQ* 54, 18-32.
- Berger, E. 1970. *Das Basler Arztrelief. Studien zum griechischen Grab- und Votivrelief um 500 v. Chr. und zur vorhippokratischen Medizin*. Basel: Archäologischer Verlag in Basel AG.
- Burkert, Walter, trans. John Raffan. *Greek Religion*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1985. (originally 1977) .
- Clinton, K. 1994. "The Epidauria and the Arrival of Asclepius in Athens." In *Ancient Greek Cult Practice from the Epigraphical Evidence, Proceedings of the Second International Seminar on Ancient Greek Cult, Athens, 1991*, edited by R. Hagg, 17-34. *SkrAth* 8°, 13. Stockholm: Svenska Institutet i Athen, distribution Paul Astroms Forlag,
- Cole, S.G. 1988. "The Uses of Water in Greek Sanctuaries." In *Early Greek Cult Practice, Proceedings of the Fifth International Symposium at the Swedish Institute at Athens, 26-29 June 1986*, edited by R. Hagg, N. Marinatos, & G.C. Nordquist, 160-5. *SkrAth* 4°, 38. Stockholm: Svenska Institutet i Athen, distribution Paul Astroms Forlag.
- Croissant, F. 1986. "Epione." *LIMC* 3: 807-9.
- Croissant, F. 1990. "Hygieia." *LIMC* 5: 554-72.
- Edelstein, Emma J. and Ludwig Edelstein. *Asclepius: Collection and Interpretation of the Testimonies, Volume II*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1945. (1998).
- Gantz, Timothy. *Early Greek Myth: A Guide to Literary and Artistic Sources, Volume 1*. Johns Hopkins University Press, 1993.
- Garland, Robert. *Introducing New Gods: The Politics of Athenian Religion*. London: Gerald Duckworth and Co., Ltd, 1992.
- Hausmann, U. 1948. *Kunst und Heilum. Untersuchungen zu den griechischen Asklepios-reliefs*. Potsdam: Eduard Stichnote.
- Holtzmann, B. 1984. "Asklepios." *LIMC* 2: 863-97.
- Kerenyi, C. *Asklepios: Archetypal Image of the Physician's Existence*. London: Thames and Hudson, 1959.
- Krug, A. 1985. *Heilkunst und Heilkult. Medizin in der Antike*. Beck's Archäologische Bibliothek. Munich: C.H. Beck.
- Kutsch, F. 1913. *Attische Heilgotter und Heilheroen*. Religionsgeschichtliche Versuche und Vorarbeiten 12:3. Gie.en: Alfred Topelmann.
- Lawton, C. 1999 "Votive Reliefs and Popular Religion in the Athenian Agora: The Case of Asklepios and Hygieia." In *Classical Archaeology towards the Third Millennium: Reflections and Perspectives: Proceedings of the XVth International Congress of Classical Archaeology, Amsterdam, July 12-17, 1998*, edited by R.F. Docter & E.M. Moormann, 232-4. Allard Pierson Series, Studies in Ancient Civilization 12. Amsterdam: Allard Pierson Museum.

- Leventi, I. 2003. *Hygieia in Classical Greek Art*. Archaiongnosia, Suppl. 2. Athens: University of Athens, Faculty of Philosophy, distribution Kardamitsa Editions.
- JOHN MA, The Inventory *SE G XXVI 139*, and the Athenian Asklepieion *Medicina e società nel mondo antico* (ed. Arnaldo Marcone), 2006.
- Martin, R. & H. Metzger. 1949. "Recherches d'architecture et de topographie a l'Asclepieion d'Athenes." *BCH* 73: 316-50.
- Maria Elena Gorrini et Milena Melfi, L'archéologie des cultes guérisseurs *Quelques observations*, *Kernos* 15 (2002), 247-265.
- Melfi, M. 2003. "I santuari di Asclepio in Grecia." Ph.D. diss.: University of Messina.
- Melfi, M. 2007. *I santuari di Asclepio in Grecia. I*. *StArch* 157. Roma: L'Erma di Bretschneider.
- Milena Melfi, Lost Sculptures from the Asklepieion of Lebena, *Creta antica* 10/11, 2009, 607-617.
- M. Melfi, Rebuilding the myth of Asklepios at the sanctuary of Epidauros in the Roman period, 329-340. in: *ROMAN PELOPONNESE III*.
- Milena Melfi, Ritual Spaces and Performances in the Asklepieia of Roman Greede, *BSA* 105, 2010, 317-338.
- M. Melfi, Butrinto: da santuario di Asclepio a centro federale, *I processi formativi ed evolutivi della città in area adriatica* (2012), (A cura di G. de Marinis, G.M. Fabrini, G. Paci, R. Perna, M. Silvestrini), *BAR International Series* 2419, 2012. [Milena Melfi, The Sanctuary of Asclepius (at Butrint), 17-32].
- Sofoklis Alevridis and Milena Melfi, New Archaeological and Topographical Observations on the Sanctuary of Asklepios in Alipheira (Arcadia),
- Mikalson, Jon D. *Athenian Popular Religion*. Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 1983.
- Parke, H. W. *Festivals of the Athenians*. London: Thames and Hudson, 1977.
- Parker, Robert. *Athenian Religion: A History*. Oxford: Clarendon Press, 1996.
- Parker, Robert. *Miasma: Pollution and Purification in Early Greek Religion*. Oxford: Clarendon Press, 1983.
- Price, Simon. *Religions of the Ancient Greeks*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- Riethmuller, J.W. 1996. "Die Tholos und das Ei. Zur Deutung der Thymele von Epidauros." *Nikephoros* 9, 71-109.
- Riethmuller, J.W. 1999. "Bothros and Tetrastyle: The Heroon of Asclepius at Athens." In *Ancient Greek Hero Cult, Proceedings of the Fifth International Classical Archaeology and Ancient History*, edited by R. Hagg, 123-43.
- SkrAth* 8°, 16. Stockholm: Svenska Institutet i Athen, distribution Paul Astroms Forlag.
- Riethmuller, J. 2005. *Asklepios: Heiligtümer und Kulte*. Studien zu antiken Heiligtümern. 2 vols. Heidelberg: Archaologie und Geschichte.

- Sobel, H. 1990. *Hygieia: Die Göttin der Gesundheit*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.
- Van Straten, Folkert. "Votives and Votaries in Greek Sanctuaries," in Richard Buxton (ed), *Oxford Readings in Greek Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2000.
- Verbanck-Pierard, A. 2000. "Les Heros guerisseurs: des dieux comme les autres! A propos des cultes medicaux dans l'Attique classique." In *Heros et Heroines dans les mythes et les cultes grecs*, edited by V. Pirenne-Delforge & E. Suarez de la Torre, 281-332. Kernos Suppl. 10. Liege: Centre Internationale d'Etude de la Religion Grecque Antique.
- Vikela, E. 2006. "Healer Gods and Healing Sanctuaries in Attica. Similarities and Differences." *ARC* 8: 41-61
- Wickkiser, B.L. 2003. "The Appeal of Asklepios and the Politics of Healing in the Greco-Roman World." Ph.D. diss., University of Texas at Austin.
- Wickkiser, B.L. 2006. "Chronicles of Chronic Cases and Tools of the Trade at Asklepieia." *ARG* 8: 25-40.
- Wickkiser, B.L. 2008. *Asklepios, Medicine, and the Politics of Healing in Fifth-Century Greece: Between Craft and Cult*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Aspects of Ancient Greek Cult. Context, ritual, iconography (ed. Jesper Tae Jensen, George Hinge, Peter Schultz, Bronwen Wickkiser), 2009.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ124	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική της πρωτοβυζαντινής περιόδου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=547

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση αποτελεί μια επισκόπηση της εκκλησιαστικής και κοσμικής αρχιτεκτονικής από τον 4ο έως και τον 7ο αιώνα. Τα μνημεία θα εξεταστούν κατά κατηγορίες και επίσης κατά χρονολογική σειρά, έτσι ώστε να γίνει κατανοητή η εξέλιξη των αρχιτεκτονικών μορφών στον χρόνο. Θεματικά οι παραδόσεις διαρθρώνονται ως εξής:

-Τα πρώτα χριστιανικά μνημεία, τύποι αρχιτεκτονικών κτηρίων: η βασιλική και τα περίκεντρα κτήρια

-Επισκοπικά συμπλέγματα, μαρτύρια, κοιμητηριακοί ναοί, μοναστήρια
 -Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική κατά τον 4ο αιώνα
 -Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική κατά τον 5ο αιώνα έως τις αρχές του 6ου αιώνα
 -Η εποχή του Ιουστινιανού: το οικοδομικό πρόγραμμα στην πρωτεύουσα και τις επαρχίες. Το Περί κτισμάτων του Προκοπίου
 -Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική από τα μέσα του 6^{ου} έως και τον 7^ο αιώνα
 -Έργα υποδομής και κοινής ωφελείας: οχυρώσεις, υδραγωγεία, λουτρά
 -Η κατοικία (ανάκτορα, επαύλεις, ιδιωτικές κατοικίες)
 Το εικονογραφικό υλικό των παραδόσεων και μελέτες για τα θέματα που εξετάζονται στις διάφορες ενότητες των παραδόσεων, θα αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο e-learn.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	83 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμών	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Čurčić Sl., *Architecture in the Balkans from Diocletian to Süleyman the Magnificent*, New Haven : Yale University Press, 2010

Καλοπίση-Βέρτη Σ., Παναγιωτίδη-Κεσίσσογλου Μ., *Πολύγλωσσο εικονογραφημένο λεξικό όρων βυζαντινής αρχιτεκτονικής και γλυπτικής*, Ηράκλειο 2010

Krautheimer R., *Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Αρχιτεκτονική*, Αθήνα 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Αρχαιολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3967		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των υλικών τεκμηρίων της βυζαντινής περιόδου.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η συνοπτική και εύληπτη παρουσίαση της αρχιτεκτονικής, της τέχνης και της αρχαιολογικής διερεύνησης της Βυζαντινής περιόδου από τον 4ο αι. ως το 1453. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκμάθηση της ανάγνωσης των αρχιτεκτονικών σχεδίων ούτως ώστε οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις αρχιτεκτονικές αποτυπώσεις. Δευτερευόντως οι προπτυχιακοί φοιτητές εξοικειώνονται με την ορολογία και την περιγραφή της αρχιτεκτονικής και της τέχνης της περιόδου. Μετά από την εκμάθηση των παραπάνω βασικών εννοιών, το μάθημα εστιάζει στη μορφολογία, στη διασύνδεση αρχιτεκτονικής και χρήσης, στη χρήση των έργων τέχνης μέσα στα συμφραζόμενα (context) της εποχής. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές μαθαίνουν να κατανοούν και να επεξεργάζονται βασικές έννοιες των μελέτης των υλικών τεκμηρίων της περιόδου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	68 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Επιτόπια Άσκηση με παρουσιάσεις σε μνημεία	15 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Τελική γραπτή εξέταση: Μία ερώτηση που αφορά αναγνώριση αρχιτεκτονικού σχεδίου, απεικόνιση αρχιτεκτονήματος ή έργου τέχνης, τη χρονολόγηση και την περιγραφή του. Μία συνθετική ερώτηση που αφορά σε ένα γενικότερο θέμα που χρειάζεται ανάπτυξη. Στις γραπτές εξετάσεις τίθενται 3 ερωτήματα, εκ των οποίων οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν στα 2, με υποχρεωτική την απάντηση στο ερώτημα αναγνώρισης.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Belting H., *Likeness and Presence. A History of the Image before the era of Art*, Chicago, 1994
- Brown P., *Ο Κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας (150-750 μ.Χ)*, Αθήνα, 1998.
- Krautheimer R., *Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Αρχιτεκτονική*, Αθήνα, 1991
- Lowden J., *Πρώιμη Χριστιανική και Βυζαντινή Τέχνη*, Αθήνα, 1999
- Ορλάνδος Α., *Η ξυλόστεγος παλαιοχριστιανική βασιλική της Μεσογειακής Λεκάνης*, Αθήνα, 1994
- Πάλλας Δ., *Αποφόρητα*, Αθήνα, 2007, 131-149
- Weitzman K., *The Monastery of St. Catherine at Mount Sinai*, Princeton, 1976
- Weitzman K. et alii, *The Icon*, New York, 1982

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ300	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Από το φράγμα του πρεσβυτερίου στο Εικονοστάσιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του βυζαντινού τέμπλου

• η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Η εκπόνηση της σεμιναριακής εργασίας προϋποθέτει την εξάσκηση μίας σειράς δεξιοτήτων. Γι' αυτόν το λόγο θα αναζητηθεί από τους συμμετέχοντες η δυνατότητα ανάγνωσης ξένων γλωσσών και αναζήτησης ψηφιακών βάσεων δεδομένων. Στη συνέχεια οι ίδιοι φοιτητές θα επιλέξουν με τη βοήθεια του διδάσκοντα ένα θέμα το οποίο θα προσαρμόζεται στις δυνατότητες τους και θα τους δοθεί η σχετική βιβλιογραφία ούτως ώστε να ξεκινήσουν την έρευνα τους. Οι συμμετέχοντες θα εισαχθούν αρχικά στην έννοια της κριτικής ανάγνωσης της βιβλιογραφίας παρουσιάζοντας εντός της αίθουσας μία σειρά από δημοσιευμένα άρθρα. Προκειμένου μάλιστα οι φοιτητές να κατανοήσουν τα οφέλη της συλλογικής μελέτης θα σχηματιστούν ομάδες εργασίες, που θα παρουσιάσουν συλλογικά τα αποτελέσματα της δουλειάς τους. Σε δεύτερο επίπεδο θα ακολουθήσουν οι ατομικές παρουσιάσεις των επιλεγμένων θεμάτων μπροστά σε ακροατήριο. Στο τέλος του σεμιναρίου θα γίνει αναλυτική παρουσίαση της δομής μίας επιστημονικής εργασίας και του τρόπου παράθεσης των παραπομπών και θα ακολουθήσει η συγγραφή και η

παράδοση των εργασιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θέμα του σεμιναρίου είναι η εξέλιξη της πιο χαρακτηριστικής λατρευτικής εγκατάστασης του ορθόδοξου ναού, δηλαδή του τέμπλου. Η προβληματική αφορά στην κατανόηση της μεταβολής των καλλιτεχνικών και λατρευτικών μορφών από την πρωτοβυζαντινή περίοδο (όπου η εγκατάσταση εμφανίζεται ως χαμηλό πέτασμα) μέχρι τη μεταβυζαντινή εποχή (όπου παγιώνεται η μορφή του υψηλού ξυλόγλυπτου εικονοστασίου).

Προκειμένου να τεθούν οι βάσεις και τα ερωτήματα του σεμιναρίου, στις δύο πρώτες συναντήσεις θα παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα μία εκτενής εισαγωγή – στην οποία θα θίγονται τα επιμέρους ζητήματα που θα αναλυθούν από τους φοιτητές. Η εισαγωγή θα έχει ως χρονολογική αφετηρία την πρωτοβυζαντινή περίοδο. Η έμφαση θα δοθεί στην ανάλυση του χαμηλού πετάσματος, που διαχωρίζει τους ιερείς από το εκκλησίασμα και είναι γνωστό ως «φράγμα του πρεσβυτερίου». Θα αναζητηθούν οι καταβολές του από την κοσμική αρχιτεκτονική της υστερορωμαϊκής περιόδου, θα εξεταστεί η μορφολογία του και η λειτουργία του, εστιάζοντας στο διάκοσμο και στην διάρθρωση του. Επισημαίνεται ότι σε αυτήν την περίοδο το χαμηλό ύψος της κατασκευής επέτρεπε την θέαση της Λειτουργίας από το εκκλησίασμα, το οποίο παρακολουθούσε τα τεκταινόμενα στο Ιερό Βήμα – σε μία περίοδο που χαρακτηρίζεται από μία «ανοιχτού τύπου» λειτουργική τάξη. Στη συνέχεια – με άξονα τη ρητορική περιγραφή του Παύλου Σιλεντιαρίου για το τέμπλο της Ιουστινιάνειας Αγίας Σοφίας- θα θιχθεί το ζήτημα της ανύψωσης του τέμπλου και της μετάπλασης της τελετουργίας σε -μεσαιωνικής υφής- θέαμα και ακρόαμα. Η επικράτηση αυτής της αντίληψης στην μεσοβυζαντινή περίοδο θα οδηγήσει στην επικράτηση ενός υψηλού πετάσματος, το οποίο αποτελείται από θωράκια, πεσσούς με συμφυείς κιονίσκους και ένα υπερκείμενο επιστύλιο με υποκείμενα διάστημα τα οποία φράσσονται με βήλα ή φορητές εικόνες. Η εγκατάσταση συνήθως συμπληρώνεται από μεγάλες προσκυνηματικές εικόνες η οποίες τοποθετούνται στους ανατολικούς πεσσούς και πλαισιώνονται από τοξωτά πλαίσια (προσκυνητάρια). Αυτή η επίσημη λειτουργική τάξη θα πρέπει να συνεξεταστεί με μία άλλη ομάδα επαρχιακών μνημείων που διατηρούν επιβιώσεις των χαμηλών φραγμάτων πρεσβυτερίου της πρωτοβυζαντινής περιόδου, υποδεικνύοντας εμμονή σε παλαιότερους τύπους. Τέλος θα γίνει αναφορά στην μετεξέλιξη του τέμπλου κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο με έμφαση στη διατήρηση των προηγούμενων μορφών

και στην εμφάνιση των χτιστών τοιχογραφημένων τέμπλων κυρίως στις Φραγκοκρατούμενες και Ενετοκρατούμενες περιοχές του νότιου ελλαδικού και του νησιωτικού χώρου. Αυτές οι εγκαταστάσεις μπορούν να εξεταστούν και να ερμηνευθούν ως ο συνδυασμός κρίκος ανάμεσα στα μαρμάρινα/λίθινα μεσοβυζαντινά τέμπλα και στα μεταβυζαντινά εικονοστάσια, όπου τα τελευταία μεταπλάθονται πλέον σε ξύλινους τοίχους από εικόνες, υποδεικνύοντας τόσο την μεταβολή των υλικών κατασκευής όσο και της σκηνογραφικής προβολής του Ιερού Βήματος. Στην τελευταία φάση τα τελούμενα αποκρύπτονται από το εκκλησίασμα, δημιουργώντας ένα πραγματικό και συμβολικό φράγμα ανάμεσα στους ιερείς και τους πιστούς. Η ανάλυση θα ολοκληρωθεί με την παρουσίαση των πρώιμων ξυλόγλυπτων τέμπλων (κυρίως από τον Άθω και την Κρήτη) και των δεσποτικών εικόνων του 15ου αι..

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- H. Belting, „The Iconostasis and the role of the Icon in the Liturgy and in Private devotion“, *Likeness and Presence. A History of the image before the era of art*, Chicago 1994, ιδ. 233-249.
- M. Chatzidakis, “Ikonostas“, *RbK* 3, Stuttgart 1978, 326-54.
- M. Chatzidakis, „L’ evolution de l’ icone aux 11e-13e siècles et la transformation du templon“, *Actes du XVe Congrès International d’ etudes Byzantines*, I, Athens 1979, 333-66.
- A. Epstein, “The middle Byzantine Sanctuary Barrier: Templon or Ikonostasis“, *Brit. Arch. Assoc.* 134 (1981), 1-27
- S. Gerstel, “An Alternate View of the Late Byzantine Sanctuary Screen“, S. Gerstel (επιμ.), *Thresholds of the Sacred: Architectural, Art Historical, Liturgical and Theological Perspectives on religious screens, East and West*, Washington 2006, 134-161.
- Α. Μαΐλης, «Τα χτιστά τέμπλα της Κρήτης. Επαρχιακή Λύση ή Ομολογία Πίστewς;», *ΔΧΑΕ* 36 (2015), 111-144.
- A. Mailis, *Obscured by Walls. The Bema display of the Cretan Churches from Visibility to Concealment*, Mainz 2020, 107-125.
- C. Mango, “On the History of the Templon and the Martyrion of St. Artemios at Constantinople“, *Zograf* 10 (1979), 40-43 (= *Studies on Constantinople*, Aldershot, 1993, XV 1 – XV 3).
- A. Megaw, “The Skripou Screen“, *BSA* 61(1966), 1-32.
- G. Pallis, “Inscriptions on middle Byzantine marble templon screens“, *BZ* 106 (2013), 761–810.
- S. Kalopissi-Verti, “The Proskynetaria of the Templon and Narthex: Form, Imagery, Spatial Connections, and Reception“. S. Gerstel (επιμ.), *Thresholds of the Sacred: Architectural, Art Historical, Liturgical and Theological Perspectives on religious screens, East and West*, Washington 2006, 107-32.
- Ι. Στουφή Πουλημένου, *Το φράγμα του ιερού βήματος των παλαιοχριστιανικών ναών της Ελλάδος: αρχαιολογική και λειτουργική μελέτη*, Αθήνα, 1999 (Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <https://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/12035>), 195-201.
- C. Walter, “Further notes on the Deësis“, *REB* 29 (1970), 161-187.
- C. Walter, “A new look at the Byzantine Sanctuary Barrier“, *REB* 51 (1993), 205-209.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 185	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευγένιος Μαθιόπουλος, Νεωτερικές τάσεις στην Ευρωπαϊκή ζωγραφική την περίοδο 1880-1910: Προραφαηλισμός, Συμβολισμός, Αρ νουβώ, Φωβισμός, Εξπρεσιονισμός Modernist Tendencies in European Painting During the Period 1880-1910: Pre-Raphaelites, Symbolism, Art Nouveau, Fauvism, Expressionism.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΟΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3770	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ιστορίας της νεωτερικής τέχνης του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να μελετηθούν οι Νεωτερικές τάσεις στην Ευρωπαϊκή ζωγραφική την περίοδο 1880-1910 και συγκεκριμένα: ο Προραφαηλιτισμός, ο Συμβολισμός, η Αρ νουβώ, ο Φωβισμός και ο Εξπρεσιονισμός. Θα δοθεί έμφαση στις ιδιαίτερες τεχνοτροπικές και αισθητικές αναζητήσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο κάθε τάσης. Θα αναλυθούν οι κοινωνικές-πολιτικές και ιδεολογικές προϋποθέσεις τους, καθώς και οι θεωρητικές απόψεις και εκθεσιακές δράσεις που αναπτύχθηκαν στο παραπάνω χρονικό πλαίσιο και θα παρουσιαστεί η συνεισφορά των σημαντικότερων καλλιτεχνών αυτών των τάσεων: Πωλ Γκωγκέν, Μωρίς Ντενί, Γκυστάβ Μορώ, Πυβί ντε Σαβάν, Οντλόν Ρεντόν, Άρνολντ Μπαϊκλιν, Μαξ Κλίνγκερ, Φραντς φον Στουκ, Ντάντε Γκάμπριελ Ροσέτι, Έντουαρντ Μπερν – Τζόουνς, Εκτόρ Ζερμαίν Γκιμάρ, Βικτόρ Ορτά, Μούχα, Γκυστάβ Κλιμτ, Όττο Βάγκνερ, Ανρί Ματίς, Αντρέ Ντεράιν, Ζωρζ Μπρακ, Έρνστ Λούντβιχ Κίρχνερ, Έμιλ Νόλντε, Έντβαρ Μουνκ κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 73 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα</i>	Γλώσσα εξετάσεων: Ελληνική Τελική γραπτή εξέταση: Αναγνώριση και σχολιασμός 20 προβαλλόμενων διαφανειών έργων που έχουν αναλυθεί στην παράδοση (βαθμολογία 6 μονάδες - 0,30 της μονάδας για κάθε έργο). Διάρκεια προβολής κάθε έργου 3'. Απάντηση σε 4 ερωτήσεις κρίσεως (με προβολή σχετικών με την ερώτηση διαφανειών έργων) για θέματα που έχουν αναπτυχθεί στην παράδοση (βαθμολογία 1 μονάδα για κάθε ερώτηση). Διάρκεια απάντησης κάθε ερώτησης 30'	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

N6447 .A7216 2014

Giulio Carlo Argan - Achille Bonito Oliva *Η μοντέρνα τέχνη, 1770-1970 / Η τέχνη στην καμπή του 21ου αιώνα*, μετάφραση: Λίνα Παπαδημήτρη, Μαρία Σπυριδοπούλου
 πρόλογος: Νίκος Κεσσανλής,
 Ηράκλειο : Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2014.

NX456 .A7816 2007

Hal Foster, Rosalind Krauss, Yve - Alain Bois, Benjamin H. D. Buchloh, *Η τέχνη από το 1900 : μοντερνισμός, αντιμοντερνισμός, μεταμοντερνισμός*, πρόλογος - επιμέλεια Μιλτιάδης Παπανικολάου, μετάφραση Ιουλία Τσολακίδου.
 Αθήνα : Επίκεντρο, 2007.

N6847.5.N3 E44 1995

Arthur Ellridge, *Gauguin and the Nabis : prophets of modernism*.
 Paris : Terrail, c1995.

N6757.5.S94 R3713 2005

Rodolphe Rapetti, *Symbolism*
 Paris : Flammarion ; [New York] 2005

ND467.5.P7 H54 1997

Timothy Hilton, *The Pre-Raphaelites*,
 Λονδίνο, Thames & Hudson, 1970, [repr.1997].

ND467.5.P7 P77 2007

Elizabeth Prettejohn, *The art of the Pre-Raphaelites*, Λονδίνο, Tate, 2007.

N6465.A7 E8416 2000

Στέφεν Έσκριτ, *Αρ Νουβώ*, μετάφραση Ιωάννα Βετσοπούλου,
 Αθήνα : Καστανιώτης, 2001.

N6847.5.A78 .O7 2004

*Les origines de l'art nouveau: the
 Bing empire*, επιμ. Gabriel P. Weisberg, Edwin Becker, Évelyne Possémé,
 Amsterdam: Van Gogh Museum,
 Paris: Musée des arts décoratifs,
 Antwerp: Mercatorfonds, c2004.

N6465.A7 D86 1999

Alastair Duncan, *Art nouveau*,
 London ; New York : Thames and Hudson, c1994 [reprinted 1999].

ND548.5.F3 W5 1996

Whitfield, Sarah, *Fauvism*,
 London : Thames and Hudson, 1991 [1996].

ND553 M37.G59 1996
Gowing, Lawrence, *Matisse*,
London : Thames and Hudson, 1979 [repr. 1996]

N6868.5.E9 B373 2005
Ashley Bassie, *Expressionism*,
Rochester, Kent : Grange Books, c2005.

ΓΑΛ 277529
*Die Künstlergruppe "Brücke" und der deutsche Expressionismus:
Sammlung Buchheim*
Ausstellung in der Städtischen Galerie im Lenbachhaus in
München/ Veranstaltet von der Staatsgalerie moderner Kunst, der
Staatlichen Graphischen Sammlung und der Städtischen Galerie.
[Feldafing : Buchheim, c1973], 2 v.

N6868.5.E9 E9125 2014
Expressionism in Germany and France : from van Gogh to Kandinsky / Timothy O. Benson ;
with curatorial assistance by Frauke Josenhans ; with contributions by Laird M. Easton,
Claudine Grammont, Peter Kropmanns, Katherine Kuenzli, Magdalena M. Moeller,
Sherwin Simmons.
Los Angeles : Los Angeles County Museum of Art/DelMonico Books:Prestel, [2014].

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=3776

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- να εισάγει τους φοιτητές στην ιστορία της νεότερης δυτικής τέχνης (περιοδολόγηση, είδη, θεματικές),
- να τους εξοικειώσει με βασικές έννοιες και όρους
- να τους καθοδηγήσει ώστε να αναπτύξουν την ικανότητα να περιγράφουν και να αναλύουν τα έργα τέχνης.
- να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω μελέτη, εμβάθυνση και έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση αποτελεί μία εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο της ιστορίας της τέχνης.

Συγκεκριμένα, εξετάζονται οι απαρχές της επιστήμης και οι όροι συγκρότησής της (η ιστορία της ιστορίας της τέχνης), οι βασικές μεθοδολογικές κατευθύνσεις, τα έργα τέχνης ως υλικά αντικείμενα, οι διάφορες τεχνικές και τα είδη τους, και ζητήματα περιοδολόγησης της ιστορίας

της τέχνης. Παρουσιάζεται μια επισκόπηση των σημαντικότερων καλλιτεχνικών ρευμάτων από την Αναγέννηση έως τον 20^ο αιώνα. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αναγνωρίζουν το θέμα, να περιγράφουν και να αναλύουν τα έργα τέχνης που εξετάστηκαν, να αναλύουν βασικές έννοιες και όρους και να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους η τέχνη κάθε περιόδου σχετίζεται με το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό της πλαίσιο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει : -την αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης που μελετήθηκαν στη διάρκεια της παράδοσης - ανάπτυξη με τη μορφή σύντομου δοκιμίου σε ερωτήσεις γενικού περιεχομένου. Τα κριτήρια αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές μέσω της πλατφόρμας elearn, καθώς και προφορικά, στην αρχή και στο τέλος του εξαμήνου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bell Julian, *Καθρέφτης του κόσμου: μια νέα ιστορία της τέχνης*, επιστημονική επιμέλεια: Κωνσταντίνος Ιωαννίδης, μετάφραση Γιώργος Λαμπράκος- Ελεάννα Πανάγου, Αθήνα, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009.

Belting H. - Dilly H. - Kemp W., *Εισαγωγή στην ιστορία της τέχνης*, μετάφραση Λία Γυιόκα, επιμέλεια σειράς Μιλτιάδης Παπανικολάου, Θεσσαλονίκη, Βάνιας, 1995.

Δασκαλοθανάσης Νίκος, *Ιστορία της τέχνης. Η γέννηση μιας επιστήμης: από τον 19^ο στον 21^ο*

αιώνα, Αθήνα, Άγρα, 2013.

Fernie Eric, *Art History and its Methods*, Phaidon, Λονδίνο, 1995.

Gombrich Ernst Hans, *Το χρονικό της τέχνης*, μετάφραση: Λίνα Κάσδαγλη, 2η έκδ, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ, 2010.

Honour Hugh – Fleming John, *Ιστορία της τέχνης*, Υποδομή, Αθήνα, 1991.

Preziosi Donald, *The Art of Art History. A Critical Anthology*, Oxford University press, 2006.

Shone Richard - Stonard John-Paul (επιμ.), *Τα βιβλία που διαμόρφωσαν την Ιστορία της Τέχνης*, Επίκεντρο, 2022

Turner Jane (επιμ.), *The Dictionary of Art*, Grove- MacMillan, Νέα Υόρκη, 1996, 33 τόμ. [διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή: oxfordartonline].

Χαραλαμπίδης Άλκης, *Η τέχνη και οι λέξεις της. Εικονογραφημένο λεξικό*, University Studio Press, 2021

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 369	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γυναίκες στην ιστορία της τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με την ειδική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα στην ιστορία της τέχνης
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με βάση τις φεμινιστικές κριτικές προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν στην ιστοριογραφία της τέχνης από τη δεκαετία του 1970, το σεμινάριο εστιάζει στη θέση και τον ρόλο των γυναικών στην ιστορία της τέχνης.

Εξετάζονται αφενός οι γυναίκες ως αντικείμενα αναπαράστασης σε πλήθος έργων της νεότερης δυτικής τέχνης, αφετέρου το ζήτημα των γυναικών ως δημιουργών καλλιτεχνικών έργων και

ευρύτερα του ρόλου τους στο πεδίο της παραγωγής και υποδοχής του έργου τέχνης στην περίοδο από την Αναγέννηση έως τον 19^ο αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bonnet, Marie-Jo., *Les femmes dans l'art: qu'est-ce que les femmes ont apporté à l'art?* , Paris: La Martinière, c2004.

Borzello Frances, *A world of our own: women as artists*, London, Thames & Hudson, c2000.

Borzello Frances, *Seeing ourselves : women's self-portraits*, London : Thames and Hudson, 1998.

Chadwick Whitney, *Women, art, and society*, London : Thames & Hudson, 1996.

Dabbs, Julia Kathleen., *Life stories of women artists, 1550-1800: an anthology*, Farnham, Ashgate, c2009.

Fraser Hilary, *Women Writing Art History in the Nineteenth Century*, Cambridge University press, 2014

Gaze Delia (επιμ.), *Concise dictionary of women artists*, Fitzroy Dearborn, Λονδίνο- Σικάγο, 2001.

Jacobs Herman Fredrika, *Defining the Renaissance virtuosa: women artists and the language of art history and criticism*, Cambridge - New York : Cambridge University Press, 1997.

Heller Nancy, *Women artists: an illustrated history*, 3rd ed, New York: Abbeville Press, 1997.

Meskimmon Marsha , *Women making art: history, subjectivity, aesthetics*, London ; New York, Routledge, 2003.

Reckitt Helena (επιμ.), *Art and feminism*, London: Phaidon, 2003.

Pollock Griselda, *Differencing the canon: feminist desire and the writing of art's histories*, London-New York : Routledge, 1999

ΒΑΣΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

Thalia Gouma-Peterson και Patricia Mathews, "The Feminist Critique of Art History", *The Art Bulletin*, τόμ. 69, τχ. 3 (Σεπτέμβριος 1987), σ. 326-357

Linda Nochlin, "Why have there been no great women artists?", *Art News* , 69, 1971, σ. 22-39, 67-71 [διαθέσιμο στο: <https://www.artnews.com/art-news/retrospective/why-have-there-been-no-great-women-artists-4201/>]

Griselda Pollock, "Women, Art and Ideology: Questions for Feminist Art Historians", *Woman's Art Journal*, τόμ. 4, τχ. 1 (Άνοιξη – Καλοκαίρι 1983), σ. 39-47.